67 ELIZABETH ST.

TORONTO DAILY HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

PHONE MAIN 4582

דיימאנדס
$1 $2 $3
זועכענשליך.
איהר האט יעצט די געלעגענהייט צו האבן דען קעם פינסטען דיימאנד אדער אנדערע דזשעולערי דורך דאס כ'עדיס סיסטעם פון דזשייקאב בראדער. דזיימאנדס ווי עס איז בעוואוסט ווערט אלע טאל פייערד און עס איז אין אייביגהייט.
מיר געטרויען יעדען עהרליכען מענשען זא דאס איהר האט די געלעגענהייט צו קויפען בי אונזדזייטאנדס מיט די ליכטסטע אבגאהלונגען. ספעשיעל ריסהוינג 10 פראצענט פאר קעש. דזשייקאב בראדערס 15 יאנג סטריט אריקיד.

A S Freidus
c/o The New York
Public Library
476 Fifth Ave
NEW YORK CITY

סעריים רום סיסטעם.
די ווילליאמס
קארטיידזש אן סטאריידזש
קאמפאניע
טעלעפאן קאלערוש 252
דזשענג. אל קארטיידזש איידזשענטס 869 ספלייינג עוועניו. טעריים, אנטי. באגגאזש, מויבאלס און אלע סטרענען שאריסשור געסומס און געסטארד צו די ביליגסטע פרייזען. שטוב זאכען געפאקט און געשיפט פון עקספערט לייץ
ווערהייזער: 551 קווין סטריט וועסט
צעגעדעקטע ווענען. אלעזשור שלעיף.
ב. א. רע אלסון.

VOLUME III. No 516 Toronto, Thursday April 1, 1915 א' דחג"ל חמ פסח תרע"ח. דאנערשטאג דער 1־טער אפריל, 1915 PRICE: 1 CENT

לאָרד ראטשילד טויט

בעריהמטער מיטגליעד פון דער ראטשילד פאַמיליע שטארבט אין עלטער פון 75 יאָהר

לאָנדאָן, מעריז, 31.

לאָרד ראטשילד, דער הויפט פון דער ראטשילד פאמילע איז דאָ היינט געשטארבען.

דעם 27־טען מערץ האָבען דאקטוירים געפונען פאר נייטיג צו מאכען איהם אן אפעראציע.

די בולעטינען וואָס זענען שפעטער פערעפענטליכט געווארען וועגען זיין געזונד צושטאנד, האָבען אלע געמעלדעט אז ער בעסערט זיך.

היינט אין דער פריה, האָבען אָבער די דאקטוירים געמעלדעט אז ער האָט געהאט אן אומרוהיגע נאכט, אין עס האָט ניט גענומען לאנג, ביז וואנען עס איז בעקאנט געווארען, אז דער אלטער ראטשילד איז שוין מעהר ניט צווישען די לעבעדיגע.

———):: (———

מיט'ן טויט פון'ם לאָנדאָנער לאָרד ראטשילד, האָבען די אידען פון ענגלאנד, און צוזאמען מיט זיי די אידען פון דער גאנצער וועלט פערלוירען אן איבערגעגעבענעם אידישען כלל טהער און טריישען איד.

לאָרד נתנאל מאיר ראטשילד, דער ווען פו בארון לאנגער נתן בן ראטשילד איז געבוירען געווארען אין דער שטאָדט לאָנדאָן דעם 8־טען נאָוועמבער 1840.

זיין ערציהונג האָט ער בעקומען אינ'ם בעריהמטען טריניטי קאלעדזש פון קעמבריהזש וואו עס האָבען דאמאלס געלערענט די קינדער פון דער העכסטער ענגלישער אריסטאקראטיע. צווישען די דאמאלסדיגע שילער איז אויך געווען דער פערשטארבענער קעניג פון ענגלאנד, עדוארד און דער יונגער ראטשילד איז געווען מיט איהם גוט בעפריינדעט, א פריינדשאפט וואס האָט אנגעהאלטען די גאנצע צייט פון עדוארדס לעבען.

נאָכ'ן פאטערס טויט איז ער געווארען דער הויפט פון דער ענגלישער באנק פירמא פון די ראטשילדס. פון זיין פאטער מיט'ן טיטול פיער, און איז אלס לאָרד געווארען א מיטגליעד פונ'ם האוז אף לאָרדס.

צו יענער צייט איז עס בעטראכט געווארען פאר א וויכטיגען אידישען זיעג און דאָס איז אנגענומען געווארען אלס סמן, אז די אידישע עמאנסיפאציע אין ענגלאנד איז א פאלשטענדיגע.

אויסער דיעזער וויכטיגער ערהויבונג, האָט ער אויך אנגעהאלטען דעם וויכטיגען ערהרען־אמט אלס לאָרד־ליוטענאנט פון דער קאונטי אף־באקינגהעם, וואו עס געפינט זיך דער קעניגליכער פלאץ.

אין 1902 איז ער געווארען א געהיימראטה, דער נדעסטער ערהרען־אמט, וואָס אין ענגלאנד קען מען זיך דערדיעגען בעקומענדיג צו דער זעלבער צייט דעם ריטערליכען גרענד קרייץ פונ'ם ראיעל וויקטאריען ארדען.

זיין פאָליטישע טהעטיגקייט האָט ער אנגעהויבען אלס א ליבעראל, און פערענדיג פאר דער צייט פיעלע וויכטיגע געזעץ־פראָיעקטען.

אין יאָהר 1902 איז ער בעשטימט געווארען אלס א מיטגליעד פון דער קעניגליכער קאָמיסיע וועגען איינוואנדערונג און דאן איז איהם אויסגעקומען צוזאמען אונטערעפען זיך מיט'ן פערשטארבענעם ציוניסטישען פיהרער דר. הרצעל ע"ה.

אבוואהל ער איז ניט געווען קיין ציוניסט, איז איהם אָבער שטארק געפעלען געווען ענגלאנדס פארשלאג וועגען אוגאנדא, און ער האָט פערשפראָכען דר. הרצעל'ן הילף, צו קענען פערווירקליכען דעם פראָיעקט.

אין דער קאָמיסיע האָט ער שטארק געהערטפעט דאנענען, אז ענגלאנד זאָל צו מאכען איהרע טויערען פאר איינוואנדערער און אנגעהמען בעשרענקונגען נעגען „עליענס".

די אידישע איסט ענד פון לאנדאָן האָט געפונען אין איהם א טרייען און אייפרעגענדען פריינד.

ער האָט געוואלט דערגעהנטערען די איסט ענד מיט דער וועסט ענד, און גרייטער האָט ער געירשנט דעם טיטול פון אן עסטרייליכישען באאנעטן, און פון אן אנדער קעל וויידער האָט ער געירשנט דעם טיטול פון אן ענגלישען באראָן.

לאָרד נתנאל מאיר ראטשילד האָט אויך דורכגעמאכט א שטורמדיגע פאָליטישע קאריערע אויסער א פינאנציעלע.

אויף זיין כבוד איז אויסגעפאלען צו זיין דער ערשטער איד, וואָס איז בעשטימט געווארען אלס מיטגליעד פונ'ם

לאָרד ראטשילד.

ענגלישען לאָרדען הויז. פריהער איז ער אבער געווען א פארלאמענט מיט־גליעד און דיעזען אמט האָט ער אנגעהאלטען פונ'ם יאָהר 1865 ביז'ן יאָהר 1885, פערטרעטענדיג די נאנצע צייט דעם דיסטריקט פון איילעסבורג.

אין 1885 איז ער בעפארט געווארען מיט'ן טיטול פיער, און איז אלס לאָרד ערשטער מאל אריינגעקומען אין דער אייזענבאהן ליניע צווישען קאונא און ווערזשבלאוויא.

———):: (———

דייטשען שיקען 4 קארפוסען קיין קראקוי.

פון שווייצארישע קוילען ווערט געמעלדעט, אז 4 קארפוסען (160 טויזענד פאלראטען) זענען פון דייטשלאנד אבגעשיקט געווארען נאָך עסטרייך, צו העלפען איהר אין איהר קאמפף געגען רוסלאנד. די מעהרסטע פאלראטען זענען געשיקט געווארען נאָך קראקוי.

———

רוסען זענען מהעטיג ביים באספאר.

אן אפיציעלער רוסישער בעריכט מעלדעט, אז זונטאג און מאָנטאג האָבען די רוסישע קריעגס־שיפען אנגעהויבען צו באָמבארדירען די אויסערליכע פארטען ביים באספאר, וועלכעס זיי האָבען שפעטער געמוזט אויפגעבען צוליעב'ן שלעכטען וועטער.

———):: (———

פיעלע שיפען געזונקען.

140 מענשליכע לעבענס זענען אומגעקומען, ווען די דייטשע סובמארינס האָבען געזונקען די גרויסע ענגלישע האנדעלס און פאסאזשיר שיף „פאלאבא", וועלכע זענען אומגעקומען, איז אויך געווען איינער אן אמעריקאנער בירגער, און עס איז דארום מעגליך, אז וואשינגטאן זאָל מאכען וועגען דעם אן אפראגע.

אויסער דעם, האָט נאָך די ענגלישע אדמיראליטעט בעקאנט געמאכט, אז די האָלענדישע שיף „אמסטעל" האָט זיך אנגעשטויסען אין א מינע און געזונקען.

די ענגלישע שיף „סאוט פעסיפיק" וועלכע איז געגאנגען פון גלאזגאָו נאָך נויארק האָט זיך ביי די פערד פון סקאָטלאנד אנגעשטויסען אין א צווייטער אונבעקאנטער שיף, און איז געזונקען.

לאָנדאָן, אפריל, 1.

צוויי דייטשע סובמארינס, די יו. 28 און איינע, וועמענס נאָמען איז ניט בעוואוסט, האָבען ווידער ביי די ענגלישע ברעגעס געזונקען צוויי ענגלישע שיפען די „אלעמיניען" און די „קראון אף קאסטיל" די מאנשאפט פון ביידע שיפען זענען גערעטעוועט געווארען.

דאָס פראנצויזישע פאָלאטען־מינען־טערייס האָט פערעפענטליכט, אז עס איז צו גלויבען, אז פראנצויזישע קריעגס־שיפען האָבען געזונקען א דייטשע סובמארין ארום דייעם.

———):: (———

רוסען שיסען אויף טערקישע האפענס פעטראגראד, אפריל, 1.

אן אפיציעלער רוסישער בעריכט מעלדעט, אז רוסישע קריעגס־שיפען האָבען באָמבארדירט די טערקישע האפענס פונ'ם שווארצען ים, צישטערענדיג פיעלע גע־ביידעס אין זונגולדעק, קאזלו, קילימלי, און נרעגלי.

דערביי איז אויך געזונקען געווארען א טערקישע שיף.

———):: (———

לאָקאלע נייעס

א נעיעו נאָך א גנב, האָט נעכטען שיער געקאָסט דאָס לעבען דעם דעטעקטיוו ניקאלס פון נומער 6 סטיישאָן.

ער האָ א טזיק געיאגט נאָך איהם אויף פאלמערסטאָן עוו. לעבען קווין, און דער גנב, האָט אויף איהם אויסגעשאָסען 14 מאָהל, און אויף אזא ארט איז איהם געלונגען צו אנטלויפען.

———

נייטהען הערים, איז נעכטען פון דזשאנדזש קאוטסווארט געפונען געווארען שולדיג אין צונעהמען גענבעטע וואארע פון דער רעקס טייליארינג קאָ. ער איז דער ווייל בעפרייט געווארען אויף בייל ביז נעקסטען מיטוואָך, ווען מען וועט איהם ארויס געבען די שטראף.

———):: (———

פאר בענוצען זיך מיט א פרעמדען קאר־טראנספער, וועלכע ער האָט געפונען אויף אלעדזש סטריט, איז פריטש קלין פון מעדזשיסטריט דעניסאָן בעשטראפט געווארען מיט דריי מאָנאטען דזשיל.

———

וואלטער דזשייקאָבס, 34 יאָהר אלט, א מילך דרייווער, איז ארונטערגעפאלען פון וואגען, און מיט א ציבראכענער ריפ איז ער אבגעפיהרט געווארען אין וועסטערן האָספיטאל.

———):: (———

פיל'ווישקי ביי דער אייזענבאהן ליניע צווישען קאונא און ווערזשבלאוויא.

———):: (———

דייטשען שיקען 4 קארפוסען קיין קראקוי.

פון שווייצארישע קוילען ווערט געמעלדעט, אז 4 קארפוסען (160 טויזענד פאלראטען) זענען פון דייטשלאנד אבגעשיקט געווארען נאָך עסטרייך, צו העלפען איהר אין איהר קאמפף געגען רוסלאנד. די מעהרסטע פאלראטען זענען געשיקט געווארען נאָך קראקוי.

———

רוסען זענען מהעטיג ביים באספאר.

אן אפיציעלער רוסישער בעריכט מעלדעט, אז זונטאג און מאָנטאג האָבען די רוסישע קריעגס־שיפען אנגעהויבען צו באָמבארדירען די אויסערליכע פארטען ביים באספאר, וועלכעס זיי האָבען שפעטער געמוזט אויפגעבען צוליעב'ן שלעכטען וועטער.

———):: (———

פיעלע שיפען געזונקען.

140 מענשליכע לעבענס זענען אומגעקומען, ווען די דייטשע סובמארינס האָבען געזונקען די גרויסע ענגלישע האנדעלס און פאסאזשיר שיף „פאלאבא", וועלכע זענען אומגעקומען, איז אויך געווען איינער אן אמעריקאנער בירגער, און עס איז דארום מעגליך, אז וואשינגטאן זאָל מאכען וועגען דעם אן אפראגע.

אויסער דעם, האָט נאָך די ענגלישע אדמיראליטעט בעקאנט געמאכט, אז די האָלענדישע שיף „אמסטעל" האָט זיך אנגעשטויסען אין א מינע און געזונקען.

די ענגלישע שיף „סאוט פעסיפיק" וועלכע איז געגאנגען פון גלאזגאָו נאָך נויארק האָט זיך ביי די פערד פון סקאָטלאנד אנגעשטויסען אין א צווייטער אונבעקאנטער שיף, און איז געזונקען.

לאָנדאָן, אפריל, 1.

צוויי דייטשע סובמארינס, די יו. 28 און איינע, וועמענס נאָמען איז ניט בעוואוסט, האָבען ווידער ביי די ענגלישע ברעגעס געזונקען צוויי ענגלישע שיפען די „אלעמיניען" און די „קראון אף קאסטיל" די מאנשאפט פון ביידע שיפען זענען גערעטעוועט געווארען.

דאָס פראנצויזישע פאָלאטען־מינען־טערייס האָט פערעפענטליכט, אז עס איז צו גלויבען, אז פראנצויזישע קריעגס־שיפען האָבען געזונקען א דייטשע סובמארין ארום דייעם.

———):: (———

רוסען שיסען אויף טערקישע האפענס פעטראגראד, אפריל, 1.

אן אפיציעלער רוסישער בעריכט מעלדעט, אז רוסישע קריעגס־שיפען האָבען באָמבארדירט די טערקישע האפענס פונ'ם שווארצען ים, צישטערענדיג פיעלע גע־ביידעס אין זונגולדעק, קאזלו, קילימלי, און נרעגלי.

דערביי איז אויך געזונקען געווארען א טערקישע שיף.

———):: (———

לאָקאלע נייעס

א נעיעו נאָך א גנב, האָט נעכטען שיער געקאָסט דאָס לעבען דעם דעטעקטיוו ניקאלס פון נומער 6 סטיישאָן.

ער האָ א טזיק געיאגט נאָך איהם אויף פאלמערסטאָן עוו. לעבען קווין, און דער גנב, האָט אויף איהם אויסגעשאָסען 14 מאָהל, און אויף אזא ארט איז איהם געלונגען צו אנטלויפען.

———

נייטהען הערים, איז נעכטען פון דזשאנדזש קאוטסווארט געפונען געווארען שולדיג אין צונעהמען גענבעטע וואארע פון דער רעקס טייליארינג קאָ. ער איז דער ווייל בעפרייט געווארען אויף בייל ביז נעקסטען מיטוואָך, ווען מען וועט איהם ארויס געבען די שטראף.

———):: (———

פאר בענוצען זיך מיט א פרעמדען קאר־טראנספער, וועלכע ער האָט געפונען אויף אלעדזש סטריט, איז פריטש קלין פון מעדזשיסטריט דעניסאָן בעשטראפט געווארען מיט דריי מאָנאטען דזשיל.

———

וואלטער דזשייקאָבס, 34 יאָהר אלט, א מילך דרייווער, איז ארונטערגעפאלען פון וואגען, און מיט א ציבראכענער ריפ איז ער אבגעפיהרט געווארען אין וועסטערן האָספיטאל.

פסח'דיגע מאלצייטען פאר די אידישע האספיטאל קראנקע

— c —

אידישע פאציענטען פון די פערשיעדענע האספיטעלער ווערען פערזארגט מיט פסח'דיגע עסענס.

צום ערשטע מאָל אין דער געשיכטע פון דער אידישער טאראנטא, האָבען די אידישע קראנקע פון כמעט אלע שטאָרטישע און פראווינציעלע האספיטעלער געגעסען פסח'דיגע עסענס.

זייט טאראנטא איז א שטאָדט מיט אידישע איינוואוינער, האָט נאָך ניט פאסירט, אז אידישע חולאים זאָלען בעזארגט ווערען מיט פסח'דיגע עסענס, דאָס העכסטע וואָס מען פלעגט טהאָן פאר די קראנקע איז געווען דאָס מען פלעגט אין די פערשיעדענע האָספיטעלער אריינשיקען יעדען קראנקען א פעקעל מצות און דאָס איז געווען דער נאנצער פסח, ווי פלעגען עסען די חמצדיגע עסענס פונ'ם האָספיטאל. די היגע אידישע קהלה האָט זיך הייבמאָל ניט גענומען די מיה צו בעזארגען די אידישע קראנקע מיט פסח, מען האָט עס געהאלטען פאר א זאך דער אונמעגליכקייט.

יעצט איז אָבער געקומען דער איר־דישער פאָלקס־פעראיין און דורך זיין אינ־ציאטיווע האָט ער בעוויזען אז עס איז מעגליך אידישע קראנקע זאָלען ניט דאר־פען עסען קיין חמץ אום פסח.

דער אידישער פאָלקס פעראיין האָט פלייסיג געארבייט דעם היינטיגען פאר פסח צו בעזארגען אלע קראנקע פון די פערשיעדענע האָספיטעלער, אזוי אז די קראנקע זאָלען ניט זיין געצוואונגען צו עסען חמץ.

פאר דעם וועסטאן האָספיטאל וואו עס שטעהען ניט אידישע קראנקע, האָט דער פאָלקס פעראיין אונאמטיג זארגט א נאנץ פיינעם פסח. די יענ־גע קראנקע, וועלכע קענען ארויסגעהן האָט מען געריגגען פסח דאָ אין שטאָדט, און געגעבען יעדען איינעם גענוג געלד צו מע־נען פאהרען אהער אין שטאָדט עסען, און די וועלכע קענען ניט אומגעהן, האָט מען פערזארגט מיט פסח דארט אין דאָס האָספיטאָל דער בעוואוסטער „חנא" האָט דארט גע־פראווועט דעם ערשטען סדר.

אויף א גאר ערהאבענעם אופן האָט מען געמאכט פסח פאר די חולאים פונ'ם דזשענעראל האָספיטאָל. דער פאָלקס־פעראיין האָט אויסגעוויזיקט ביים סופ־ריטענדענט פונ'ם האָספיטאָל, מען זאָל גרלויבען צו ברענגען די קראנקע עסען פון שטאָדט. ווען זיי האָבען דיעזע ער־לויבניש בעקומען, האָבען זיי געדונגען א עכען א געוויסע סרם. גרין אין 67 סענטער עוו. און דארט קאָכט מען פאר די קראנקע, און מען טראנט דאָס עסען אין האָספיטאָל צוויי מאָל טעגליך.

מען דארף אויך ניט פערגעסען, אז האָבען פאר קראנקע איז ניט אזוי ווי פאר געזונדע, עס מוז געקאָכט ווערען לויט נאָך די פארשריפטען פון די דאָקטוירים די מעכין און אלע די, וועלכע אטענדען די אידישע קראנקע גיבען זיך די גרעסטע מיה נאָכצוקומען די רולס פונ'ם האָספי־טאָל.

דער סופע־ריטענדענט האָט זיי אָפנע־געבען א ספעציעלען ציימער, וואו דאָס עסען ווערט צוטהיילט און יונגע לייט, מעמבערס פונ'ם פאָלקס־פעראיין לויפען ארום פון איין פלאָר צום צווייטען מיט די טעצלאך, צוטהיילענדיג דאָס עסען צווישען די קראנקע.

א רעפאָרטער פונ'ם „אידישען זשור־נאל" האָט געהאט א געשפרעך מיט איר־ינע ראָטווירים און בעאמטע פונ'ם האָס־פיטאָל, וועגען דעם וואָס די אידישע פאָ־ציענטען ווערען פערזארגט מיט פסח'די־גע עסענס, זיי האָבען אלע אויסגעדריקט זייער ציפרידענהייט דערמיט, וואָס מען פערזארגט די אידישע קראנקע.

די דאָקטוירים האָבען דעם ערשטען מאָל פערזוכט דאָס עסען, וואָס מען האָט געבאקען אין זענען געגלייבען פאָלשטענ־דיג צופרידען. די בעאמטע האָבען גע־געבען א פרייע האנד צו די אידישע וועגע לייט, וועלכע ברייגגען דאָס עסען אומצו־געהן צווישען די אידישע קראנקע און אי־בעראל וואו זיי געפינען פאר נויטיג.

די הער־נוירס פון דער פרוען אָפ־טהיילונג האָט זיך אויסגעדריקט פאר אונ־זער רעפאָרטער, דאָס די אידישע עסענס נעפעהלען איהר זעהר שטארק (זי אליין האָט אָפגענעסען א פסח'דיגען דינער) און זי וואָלט גארנישט געהאט דאגעגען, אז מען זאָל אימער געבען די קראנקע אועל־כע עסענס.

עס איז ווירקליך געווען א נחת צו צוקוקען ווי אזוי יונגע אידישע בחורים, לויפען ארום איבער די קאריידאָרען, ווכען אויף יעדען אידישען קראנקען און ניבען איהם א אידישען מאָלצייט, און מען ראָרף ניט פערגעסען, אז דאָס זענען מענשען מעהר אדער ווייניגער ראדיקאל געוואָרען, עס קומט זיי געווים א גרויסער יישר כוח אין דעם נאָמען פונ'ם גאנצען מאראנטאר אידענטהום.

די אידישע קראנקע אליין געפינען זיך אין זייבעטען הימעל. ריידענדיג מיט שעליכע פון זיי, האָבען זיי זיך ניט גע־קענט אָפלייבען פון דאָס, וואָס דער פאָלקס־פעראיין טהוט פאר זיי.

„מיר וועלען דאָס אייביג ניט פער־געסען", האָבען זיך אייניגע פאציענטען אויסגעדריקט, „אז גאָט וועט העלפען, מיר וועלען ארויסגעהן, וועלען מיר ווייסען וואָס מיר האָבען צו טהאָן פאר'ן פאָלקס־פעראיין".

עס פעהלט דארטען אויך ניט קיין שפאָס. די קריסטליכע פאציענטען זע־הענדיג די שעהנע דינערס און פאפערס, וואָס מען סערוויירט פאר די קראנקע, פרע־גען זיי, אויב דאָס איז ביי אידען קריסט־מעס, ווייל זיי ווייסען אז קריסטמעס ניט מען גוטע דינערס, זיי בעוואונדערען אויך די זעהר שעהנע עסענס וואָס די אי־דען בעקומען.

די ליך וואו די עסענס ווערען פאר־בעריטעט אין 67 סענטער עוו. ווערט גע־האלטען שטרענג ריין אין כשר, עס ווערט געקאָכט און סערוויירט פאר ארום 25 פאָ־ציענטען און אזוי וועט עס אָנגעהן דעם גאנצען פסח.

דער סטעף וועלכער האָט אטענדעט בין יעצט די קראנקע בעשטעהט פון דר. פאָלגענדע פערזאָנען: מרס. גרין, די קע־כין, מיסס קאָהאָן, מר. קירשענבוים, דער סעקרעטער פון פעראיין, מר. שטרוקמאן, מר. ווייס, מר. וואנגער, מר. גאָטליב און „חנא" זיי אלע זענען די סאָרווער.

דיעזע אונטערנעהמונג איז אחנע צוויי־פעל א זעהר שווערע. חוץ דעם וואָס עס פאָדערט זיך פיעל מיה אלעס צו אָטענ־דען, פאָדערט זיך אויך א היבשע סומע געלד דאָס אלעס דורכצופיהרען. דער פאָלקס־פעראיין האָט זיך אָבער ווי עס ווייזט אויס אָנגעשטרענגט און וועט עס פאלקאָם דורכפיהרען.

אין איינינע שוהלען האָט מען גע־טען צו קריאת התורה, שנדרט אויס'ן פאָלקס־פעראיין, און דאָס איז א נאנץ פערהאליכע ערשיינונג.

פאר'ן מאסקאקא קאנסאמטיון סאנ־יטאריום וואו עס געפינען זיך עטליכע אי־דישע קראנקע האָט דער פעראיין אויך בעזארגט מצות, פרוכט און אייער, זיי האָבען דארט געוואלט פראווען א פסח ווי עס געהער צו זיין, האָט עס אָבער דער הויפט דאָקטאָר ניט ערלויבט.

נעדענקט תמיד, דאָס אויב דער קרע־מער ניט אויף אן אנדער טיי אנשטאָט ס א ל א ד א, האָט ער בלויז איין זאך אין זינען, און דאָס איז צו מאכען א גרעסערען פראָפיט. אויס איהר האָט שוין אמאָהל געגעבען ס א ל א ד א איז עס דאָך גאנץ נאטירליך, איהר דאָלט עס תמיד געבריינען.

נעהמט ניט מיינע אנדערע טייען.

היינט אין „זשורנאל"
אביסעל גערולד און טאלעראנץ.
עדיטאריעל.
בנימין דיזראעלי.
דער ביענשטאָק.
ארום פארלאמענט.
פאר וואס ער האָט געוויינט (סקיצע)

דייטשען באמבארדירען ליבאווא, און עסטריי־כער דרינגען אריין אין בעסראביען

רוסען מעלדען וועגען א גרויסען זיעג ביי די קארפאטען

פון פעטראגראד ווערט געמעלדעט, אז אכציג טויזענד רוסישע סאלדאטען, געשטיצט פון זייער ארטילעריע, האָבען זיך ביי די קארפאטען דורכגעריסען דורך'ן רוקלא דורכנאנג, און זיי פערנעהמען יעצט וויכטיגע פאָזיציעס ביי די אונגאָ־ריש גרענעצען. די ערשטע שלאכט ווערט שוין אויסגעקעמפפט אויפ'ן אונגאריש־שען באָדען צווישען פוידניק ון ברטפעלד, א שטרעקע פון 15 מייל.

די שלאכט געהט אויך אָן ביי די איבעריגע דורכגענגע, און עס נעהמט דורטען אנטהייל די ארמיי וועלכע האָט געהאט בעלאגערט פשעמישל.

די רוסישע אפיציעלע בעריכטען, פער־זיכערענדיג אז די דייטשען האָבען יעצט אויפגעגעבען זייער גאנצע טהעטיגקייט ארום וואַרשא, ווייל זיי האָבען זייער אר־מיי איבערגעשיקט צו העלפען עסטרייך, גיבט זאָבער צו, אז די עסטרייכישע טרו־פען זענען אריין אין דער רוסישער פרא־וויינץ בעסראביען און זיי מארשירען אין דער ריכטונג פון כאטין, א בעפעסטיגטע שטאָדט ביים טייך דניעסטר.

אריינגעריסען זיך אהין האָבען זיי פון בוקאָווינא, און דאָס צייגט דארום, אז די עסטרייכער אין דער בוקאָווינא זע־כען יעצט זעהר שטארק, אז זיי קענען דארטען אָנהויבען אן אָנגריף געגען די רו־סישע ארמייען.

———):: (———

דייטשען באָמבארדירען ווערדין

פאריז, מערץ, 31.

די דייטשע טרופען, איז ענדליך נאָך זיעבען מאָנאטען געלונגען צו דער־נעהנטערען זיך צו די פעסטונגען פון ווער־דען, און באָמבארדירען זיי.

אויף פאָרט דואמאָנט, אין נאנצען 5 מייל פון שטאָדט, איז פיעל בעשאָסען גע־וואָרען פון דייטשע פאָזיציעס.

———0———

ענגלאנד וויל ווערען טריקען איבער דער מלחמה.

אין די לאָנדאָנער צייטונגען, ווי אויך איבער גאנץ ענגלאנד ווערט יעצט זעהר פיעל גערעדט וועגען לאָאיד דזשאָרדזש'ס פארשלאג, אז מען זאָל פער־באָטען צו פערקויפען שטארקע געטראנ־קען איבער דער גאנצער צייט פון דער מלחמה, ווייל דאָס שכרות צווישען די ענגלישע ארבייטער שטערט פיעל אין דער צונייטונג פון אמוניציאָן און איבערשי־קען.

———

פאן קלוק פערוואונדעט.

ווי אן אפיציעלער דייטשער בעריכט מעלדעט, איז דער בעריהמטער דייטשער ענגעראל פאן קלוק, וועלכער האָט אנ־געפיהרט זיין ארמיי ביז די טויערען פון פאריז, פערוואונדעט געווארען פון א שראפנעל, ווען ער האָט בעזוכט די דייר־טשע פארפאסטענס אין פלאנדריך.

ער איז אָבער פערוואונדעט געווארען לייכט, און איז אויסער געפאהר.

———

דייטשען באָמבארדירען ליבאווא.

פון פעטראגראד ווערט געמעלדעט אָפיציעל, אז שבת האָט א דייטשע פלר־עגס שיף באָמבארדירט ליבאווא, דעם רו־סישען האפען אויפ'ן באלטישען ים, אויס־שיסענדיג מעהר ווי 200 קוילען אויף דער שטאָדט.

פון דער שיסעריי איז איין ציווילער ערהרגעט געווארען, און איינער פער־וואונדעט.

וועגען דער שלאכט וואָס קומט יעצט פאר ביים ניעמאן, מעלדען די רוסען אז ביים דארף סטרומבאנטאוו האָבען זיי פער־נומען 200 דייטשע סאלדאטען.

די רוסען גיבען אויך צו, אז די עסט־רייכער האָבען זיי פעריאגט פון ארום טשערנאָוויץ אזוי ווייט ווי ביז כאטין.

זונטאג און מאָנטאג, מעלדען זיי ווערדער, זענען ביי די קארפאטען פער־נומען געווארען, 76 אפיצערען, 5,284 סאלדאטען, 5 קאנאָנען, 21 מאשינ'בוכ־סען, און א טרענטש מארטאר.

א פריהערדיגער רוסישער בעריכט מעלדעט אויך אז די דייטשען האָבען אין גאנצען אויפגעגעבען די באָמבארדירונג אויף דער פעסטונג אסאָוויעץ.

———0———

דייטשען פערנעהמען טאוריק.

דער אפיציעלער דייטשער בעריכט פונ'ם 30־טען, (דינסטאג) מעלדעט, אז ביי דער רוסיש־פרייסישער גרענעץ האָ־בען זיי פערנומען טאוריקאנען, (טאוריק), וואו עס זענען אויך פערנומען געווארען טויזענד געפאנגענע.

לעבען קראסנאפאל, ווערט אין דיע־זען בעריכט דערצעהלט, איז פארגעקומען א שלאכט אין וועלכער די רוסען האָבען פערלוירען וועגינסטעגס 2 טויזענד אין דערהרגעטע. מיר האָבען אין דיעזער שלאכט פערנומען פיעלע קריעגס־מאטעריי אלען, דריי טויזענד געפאנגענע, 7 מאָ־שין ביקסען, אין קאנאָנע און זיעבען וועג־גען מיט אמוניציע.

ביים טייך סקווא, לעבען קלימקי האָבען מיר פערנומען 600 געפאנגענע און 2 אפיצערען.

מיר האָבען צוריקגעשטויסען אלע רוסישע אטאקעס ארום טשעבאנאוו (גראד נער גובערניע) און די אטאקעס זייערע ביי

דען א פעראייניגטע אידישע קהלה, פער־שפרעכענדיג אפילו הונדערט טויזענד דאָ־לאר אלס בייטראג, אָבער סער סעמיועל מאנטאגיו און די איבעריגע מיטגליעדער פון דער ענגלישער אידישער אריסטאָק־ראטיע, זענען געווען געגען דעם, און פון דעם פלאן איז געבליבען בלויז דאס וואס אלע יאָהר פלעגט אין „גרויס אסעמ־בלי האָל" דעם גרעסטען האָל פון דער איסט ענד, איינגעהרענט ווערען א שוהל פאר יומים נוראים. די אידישע עמיגראנ־טען ווערט ארויסגענעבען פרייע טיקעטס, און לאָרד ראטשילד פלעגט ניט געהן דאוו נען אין דער אריסטאָקראטישער אידישער שוהל, נאָר קומען דאוונען צו די אידען פון מייל ענד און ווייטשעפעל.

ער האָט אויך ביינעשטייערט גרויסע סומען צו די אידישע טשאריטיס, איבער־הויפט האָט ער געשטיצט די „הישואיש פרי סקוהל", | וואו עס לערנען די מערה־סטע אידישע קינדער פון דעם וויהייטשע־פעל דיסטריקט.

ער איז אויך געווען פרעזידענט אין דער עלטער לאָנדאָנער אידישער שוהל, און איז ביי יעדען איינעם פערדע־בענט געווארען אלס דער הויפט פונ'ם ענגלישען אידענטהום.

———

הערעצ'ל

אז ווי אלס אלעמען זוך אלס איר־הערעצ צו ביי א מיטינג פון דער באָאדד אף דעפיוטיס, אדער פון אן אנדער וויכ־טיגער קאָמיטע, איבעראל איז אויף זיין מייינונג געעגעבען געווארען פיעל געוויכט.

א דאנק איהם אין זיינע גרויסע פא־נאציעלע פערבינדונגען אין רוסלאנד קיינמאָהל ניט געלונגען צו בעקומען הלואות אין ענגלאנד. דאָס האָט ער אין איהר נקמה גענומען פאר די רדיפות אויף די אידען אין צארענלאנד.

אין דער פינאנציעלער וועלט האָט ער געשפיעלט איינע פון די גרעסטע ראָליען, און חוץ וואָס ער האָט קאָנטראָלירט פיע־לע קאָפארישאָנס, איז ער געווען גאוויערנאר פון דער באנק אף ענגלאנד.

תנצב"ה.

———0———

דייטשען פערנעהמען טאוריק.

דער אפיציעלער דייטשער בעריכט פונ'ם 30־טען, (דינסטאג) מעלדעט, אז ביי דער רוסיש־פרייסישער גרענעץ האָ־בען זיי פערנומען טאוריקאנען, (טאוריק), וואו עס זענען אויך פערנומען געווארען טויזענד געפאנגענע.

לעבען קראסנאפאל, ווערט אין דיע־זען בעריכט דערצעהלט, איז פארגעקומען א שלאכט אין וועלכער די רוסען האָבען פערלוירען וועגינסטעגס 2 טויזענד אין דערהרגעטע. מיר האָבען אין דיעזער שלאכט פערנומען פיעלע קריעגס־מאטעריי אלען, דריי טויזענד געפאנגענע, 7 מאָ־שין ביקסען, אין קאנאָנע און זיעבען וועג־גען מיט אמוניציע.

ביים טייך סקווא, לעבען קלימקי האָבען מיר פערנומען 600 געפאנגענע און 2 אפיצערען.

מיר האָבען צוריקגעשטויסען אלע רוסישע אטאקעס ארום טשעבאנאוו (גראד נער גובערניע) און די אטאקעס זייערע ביי

הייגט אין „זשורנאל"

אביסעל גערולד און טאלעראנץ.

עדיטאריעל.

בנימין דיזראעלי.

דער ביענשטאָק.

ארום פארלאמענט.

פאר וואס ער האָט געוויינט (סקיצע)

אהז גליק

אז אריינטרעטן שפאנזנדער ראמאן פון אידישן לעבן אין ענגלאנד און אמעריקא.

ספעציעל געשריבען פאר'ן „אידישען זשורנאל".

פון בר צבי.

נאכדרוק פערבאטען.

די העלדען פון דעם ראמאן און א קיצור פון זייער געשיכטע.

דניאל קרעמער און זיין פרוי רבקה, מיט אכט קליינע קינדער: — אן אריטע פאמיליע פון לאנדאן ענגלאנד, וועמען זייער קינדס חתן, האט געקויפט א טאבאק־ביזנעס פון וועלכער זיי טאר'ן א שעהנעם לעבען.

ליזא: — זייער טאכטער, א שעהנע מיידעל א פלה פאר א רייכען חתן.

דזשאזעף הערמאן: — ליזאס חתן, א רייכער סטארקיפער, וועלכער האט אמאל געהאט א געליעבטע מיידעל, אין רוסלאנד, און זי איז פערשיקט געווארען אין סיביר אויף צעהן יאהר.

מאזעס קייזערמאן: — דניאל קרעמערס א קרוב, א סטודענט אין לאנדאנער קא־לעדזש פאר מעדיצין, געווען פערליעבט אין ליזאן, אבער ענטזאגט פון איהר.

גיטעלע: — הערמאנס געליעבטע אין סיביר.

(58־טע פארטזעצונג)

גיטעלע האט גענומען איבערטראכ־טען די נאנצע לאגע און אלע געשעהענ־שען זיגט זי האט זיך מיט הערמאנען צו־זאמענגעטראפען דעם צווייטען מאהל און זי האט זיך געטימען פרעגען קשיות.

ווארום האט ער מיך ניט געוואלט ארויסנעהמען גליך אין ענגלאנד, וואו עס שיינט, אז ער האט געמאכט פיעל געלד?

ווארום האט ער מיך גראדע געוואלט בעגעגענען אין האליפאקס, וואו ער האט מיר געזאגט, אז ער דענקט צו פערבלייבען און פלוצלונג האט ער גאר געענדערט זיין פלאן און איז מיט מיר אבגעפאהרען נאך מאראנטא?

ווארום האט ער מיר די נאנצע צייט ניט געוואלט ערקלערען און ניט ער־קלערט וואו ער האלט מיט זיינע פינאנ־סען? אן אלטער געליעבטער מיינער בע־געגענט מיך מיט דעם צוועק צו הייראטען מיט מיך. ער הייראט טאקי מיט מיר און דאביי דערמאהנט ער מיר ניט א וואָרט וויפיעל ער פערמאגט, וואו דאס געפינט זיך, ווי אזוי ער האט בעקומען געלד צו אכויסנעהמען מיך פון סיביר, וויפיעל ער האט אבגענומען פאר זיין געשעפט און ווארום האט ער עס אין אלגעמיין נע־דארפט פערקויפען?

עפעס איז ער געווען ארומגערינגעלט מיט סודות, ניט נארמאל, איין מאל האט ער זיך געצייגט ליעבליך, פריינדליך און גוט, נאכהער איז ער שוין געווען אזוי ווי דער וועטער, זיך געביטען יעדע שטונ־דע.

עס איז איהר אויך אריינגעפאלען א געראנק, אז ער איז פיליכט פיעל רייכער ווי זי האט געדענקט, אויב ער האט זיך געקענט פערגינען צו ספענדען אויף איהר אזוי פיעל געלד, איז עס אנמעגליך צו גלויבען, אז ער האט אויף איהר אויסגעגע־בען זיין לעצטען סענט, מסתמא איז איהם נאך אויך געבליבען עפעס און אפשר טאקי א היבשע ביסעל.

זי האט זיך אבער באלד בערעכענט, אז דא האנדעלט זיך ניט וועגען געלד. ווען ער זאל אפילו זיין א מיליאנער, טאר זי זיך אויך ניט ערינדערען און בעטלען ביי איהם לעבען, ווייל האט איהר ער זיך ער־לויבט אזוי שלעכט און בעטריגעריש זי צו בעהאנדלען, דארף זי איהם אויף כפרות מיט זיין געלד מיט אלעמען.

די קומענדע טעג איז גיטעלע געווען ביזי מיט איהר צוגעוואהנען זיך צו דער ארבייט און זי האט ביי איהרע בעלי בתים שטארק אויסגענוטען. זינט זיי האב־בען געהאט ביי זיך דיענסט־מיידלאך, האבען זיי נאך קיינמאהל ניט געהאט אזא אינטעליגענטע מיידעל. גיטעלע איז ביי זיך געווען זעהר ריין און פינקטליך, זי האט איהר ארבייט געטהאן ריכטיג און די לייריגע צייט פלעגט זי זיצען אין איהר צימער און לעזען.

די בעל הבית'טע איהרע האט זיך אין איהר שטארק פעראינטערעסירט און אנ־געפאנגען זי אויסצופרעגען פון וואנען זי קומט און זאָ וויטער. זי האט געוואלט וויסען ווי קומט עס א גרינע מיידעל צו בעוויצען אזוי פיעל בעשיידענהייט און שכל, נאטירליך האט זי צו איהר גערעדט אין דייטש.

גיטעלע האט איהם דערצעהלט א געשיכטע פון טויזענד און איין נאכט, ווייל זי האט געדענקט, אז יענע האט קיין רעכט ניט צו וועלען זיך אריינגרייבען אין פרעמדע ביזנעס און קוים האט זי עס, מעג מען איהר דערצעהלען א נעכטיגען טאג.

ווען די בעל הבית'טע האט זי ענד־ליך געפרעגט וואס איז איהר צוועק אין לעבען, האט איהר גיטעלע געענטפערט, אז זי וואלט זיך געשעצט גליקלאך ווען זי האט א געלעגענהייט צו אויסלערנען זיך ענגליש.

„האס איז איינע פון די לייכטעסטע זאכען", האט איהר די בעל הבית'טע ער־קלערט, און נאך אין דעם זעלבען טאג, האט די רייכע מיסיס בעקומען פאר גי־טעלען אן ארימען אידישען היי־סקוהל באי וועלכער האט אנגעפאנגען צו לערנען מיט דער מיידעל די ענגלישע שפראך.

אין די ערשטע עטליכע טעג פון גי־טעלעס נייער שטעלע, האט זי זיך דער־מאהנט אן איהרע א פריינדינע אין רוס־לאנד און זי האט איהר אנגעשריבען א בריעף. זי האט בעשריבען איהר רייזע און איהר אנקומען און פערשפראכען צו שיקען נאך א בריעף אביסעל שפעטער.

אין דריי וואכען ארום האט גיטעלע ער־האלטען אן ענטפער, אבער צוזאמען מיט יענעם בריעף האט זי אויך ערהאלטען הערמאנס בריעף. דער פאסטמאסטער האט אנגעזאגט די בריעף־טרעגער, אז אין פאל איטצער וועט זיך דערוויסען דעם אדרעס פון אזא און אזא פערזאן, זאל מען עס איהם לאזען וויסען. אזוי האט עס טאקי פאסירט. דער בריעף טרעגער וואס האט בעקומען א בריעף מיט גיטעלעס אד־רעס אויף דעם, האט עס געמעלדעט אין דזענעראל רעליווערי און ער האט שוין בע־קומען דעם צווייטען בריעף אויך.

ווען גיטעלע האט ערהאלטען הערמאנס בריעף, האט זי זיך שטארק געוואונדערט פון וואנען הערמאן האט בעקומען איהר אדרעס, אבער זי האט געצייגט דעם קאנ־ווערט איהר בעל הביתטע און יענע האט עס איהר ערקלערט.

זי האט זיך האן פאר א געוויסער צייט מישב געווען וואס זי האט צו טהאן און ענדליך האט זי בעשלאסען צו געבען איהם א טשאנס און לאזען הערען פון זיך.

אפשר האט ער חרטה געהאט אויף זיין האנדלונג, אפשר וויל ער גוט מאכען זיין פעהלער אין ווערען פאר איהר א געטרייער מאן, אזוי ווי זי האט געהאפט אז ער וועט זיין.

זי האט זיך דערפרעגט ווי מען אר־ווערטייזט אין יענער צייטונג און זי האט אהין אוועהגעשיקט די געוויינשטע אנאנסע

פון דאן אן האט זי יעדען טאג ער־וואַרטעט נאך א בריעף פון איהם, און ערשט אין דריי וואכען ארום האט זי בע־קומען זיין בריעף פון מאנטרעאל.

הייסט עס אז ער איז פון טראנטא אב־געפאהרען, פיליכט האט ער זי ארומגע־זוכט און ניט געפונען און פיליכט האט ער זי אפילו ניט ארומגעזוכט, ער איז גע־ווען גערן וואס ער האט זי ארויסגעפטר'ט.

זי האט איהם גליך געענטפערט. „דזשענעראל רעליווערי", אז ער קען מאכען מיט איהר אן אפאינטמענט אויף אירגענד וועלכען אבענד ער וויל אין איר־גענד וועלכען פלאץ ער וויל.

מיט צוויי וואכען שפעטער, אין א מאנטאג, האט זי ערהאלטען הערמאנס א קורצען צושריפט, אז זי זאל צו איהם קו־מען דינסטאג אבענד אין דעם זעלבען האָ־טעל וואו זיי זיינען איינגעשטאנען ווען זיי זיינען אנגעקומען.

גיטעלע האט זיך גענומען פערטיג מאכען צו איהר בעגעגעניש. זי האט שוין געהאט אביסעל אנגעסייוטע געלד און זי האט זיך געמאכט א שעהנעס סוט. די בעל הבית'טע האט איהר נאך דערצו גע־שענקט א שעהנעס קאט, אלץ וואס איהר האט געפעהלט איז א הוט.

זי איז דעריבער ארויס פון הויז מיט א פאר שטונדען פריהער ווי זי האט גע־דארפט, זי איז אריין אין א מיליאנער סטאר און זיך אויסגעקליבען אן איינפאכע היטעלע, וועלכע איז געווען אי ביליג, אי סטייליש, אי זי האט איהר זעהר גוט גע־פאסט.

מיט א קלאפענדען הארצען איז זי דאן אוועק צום האטעל און אריינגעהענדיג אין טיהר פון אפיס, איז איהר אנגעגעקו־מען פונט אנטקעגען איהר יונגער בעל הביתל'ס יאזעף הערמאן.

(פארטזעצונג פאלגט)

א קצור פון די נארמה נעמען לאנד געזעצע.

דער עלטערער פון דער פאמיליע, ארער עני מאן איבער 32 יאהר אלט, וועט קענען באקומען א פערטעל מבטחיילונג פון דאמיניאן לאנד אין מאניטאבא, האסקאטשעוואן, ארער אלבערטא.

דער אפלישאנט דארף נעמען אויף זיך אין דאמיניאן לאנד אויפרישענסי ארער מאך עיר־ישענסי פון דיסטריקט. אן אפליקיישאן קען נע־מען ווע־ען אין אמט פון לאנד אויפרישענסי פון דאמיניאן לאנד (ניט מאר מעגנס) אויף נעוויסע לאנדריזאנען.

פליכטען — 6 מאנאטען אויף בעארביטען די לאנד אין יערע דריי יאהר. א חוץ באוויזער ען וואהנען 6 מיל ווייט פון זיין פלאץ אויף א פארם, פון ניט וועניגער מי 80 אקער לאנד אויף עוויסע קאנדיציאנען, א הויז איז נויטווענדיג אין ערען פאל פיירטע ווען דער וואהנונג איז אויף זעל־בען פלאץ.

אין נעוויסע דיסטריקטען א האמעסטעדער הייר כער איז אין גוטע אומשטענדען עס הייסט! א ערטעל האמעסטער, ארום זיין פלאץ פיר דעם פריי פון 3 דאלאר א אקער.

פליכטען — 6 מאנאטען! וואהנען אויף פלאץ און יעדע זעקס יאהר וועל די האמעסטער נעהמען אייזאן קראפט (שוין אריינרעכענענדיג די צייט פון דער עמפרי) 50 אקער עקסטרא פיר בעארבייט 5־ל. די צייט פיר קולטיווירען איז אבגעגעבן אין פיר אויב אויסגעגעבען דאס דער פלאץ אין 3 אנדערער אדער 3 שטייענדיגער נאכדעם ווי ערמרטער צו האמעסטער אינגעפעקטאר.

3 פארטער ווערלכער האט בעארבייט זיין פארם און האט פון איהר קיין רעזולטאטען קאן נעהמען לאנד אין דעלכען דיסטריקט ער וויל פיר דאלאר א אקער.

פליכטען — פון זיצען 3 מאנאטען אין יעדע 3 יאהר ווען ער וועט אויפבלייבען 3 יאהר אין אין ווערטה פון $300.

ה. ה. קאלל
דעפיוטי מיניסטער פון אינטעריאר.

ג. ב. נייס אויטהאריזירט/אובליקאציעס פון דעם מיניסטעריום דארף ניט בעצאהלט ווערען.

CUNARD

עמאבלירט 1840
איירעפא דורך ליווערפול

לוזיטאניא

די שנעלסטע און גרעסטע שיף אינ'ם אטלאנטישען ערעוויס, פאהרט

שבת אפריל 3 10 מארגענס
טראנסאלוואניא שבת אפריל 10, מיטאג
*אדרונא שבת אפריל 17, 10 מארגענס
טאסקאניא שבת אפריל 24, מיטאגס
לוזיטאניא, שבת, מאי, 1, 10, מארגענס.
טראנסילוואניא שבת מאי 8 מיטאגס
*שטעלט זיך אב ביי האליפאקס אויף'ן וועג צו דער איסט

רייזען ארום דער וועלט.

דורך ראטען צו אלע הויפט פארטען פון דער וועלט.

פאר אינפארמיישאנס זיך ווענדען קונארד סטימשיפ קאמפאני, לימיטד־21—24 סטייט סטריט, ניו־יארק.

אדרעס א. פ. וועכסלער און סאן גענעראל אגענטען 53 יאנג סטריט לוואיס גוראפסקי, 113 קווין סט. ווענס ל. ראזענבערג און סאמן 141 קווין און א. גארפונקעל 117½ קווין סטריט זו.

א פארטנער פערלאנגט מיט אן אינוועסטמענט פון $800 צו פינאנסירען א נייעם יעצט פאטענטירטען ארטיקעל וואס ווערט געבריכט טעגליך פון טויזענ־דער מענשען, וועט בעגעגען גרויסע פרא־פיטען, קיין אנדערעס צולאזען אין קע־נערד, מוז זיין א גוטער ביזנעסמאן.

מען קען דערוויילע זיך ווענדען אין זשורנאל באקס 900

סקוירט אפעריישטארס ווערט פערלאנגט אין די פרינצעס מאנופעקטשור קאמפאני ספרינגפילד עוועניו דארלינג בילדינג.

2089—4—7

אפליקיישאנס פיר א שמש, ווערט אנגענומען ביז זונטאג דעם 4־טען אפריל.

קאנדישאנס: $35 פיר א מאנאט און פרייע הויז. דער אפליקאנט מוז האָ־בען סעקיוריטע ביז $1000.

שיקט אריין די אפליקיישאנס צו א. בראידי, פרעזידענט, 324 פאלטערסטאן בולווארד, א. קאהאן, סעקרעטאר, 40 סאן לייף בילדינג.

4—7)

הארדוואר פלארינג

גאראנטירט באירטש, מייפעל, פלין און קווארטערד סאוטהערען אאוק.

קענעדע וואור ספעשעלטי קאמפאניע אריזליא, אנטעריא.

1879—4—8

פאר וואס ער האט אבגעריבט דעם סדר צוריקזוגעגס, אנפאנגענדיג פון חד גדיא און געענדיגט ביי מה נשתנה.

ווייל אין מחזור איז פאראן בפירוש א פסוק: בשחל יום ראשון בשבת מהפכין הסדר, דאס הייסט, אז דער ערשטער טאג ראש השנה געפאלט אום שבת דארף מען איבערקעהרען דעם סדר.

פאטיאמקין טאבאק איז דער בעס־טער. נאך די ארבע כוס ת, פארדינ ארבע כוסות און תמיד.

10 און 20 סענט א באקסעל.

פערלארען 57 דאלאר אין קענזינג־טאן עוו. די עלער בעלאנגט צו איין אריטען באי. דער יעניגער וועלכער האט עס גע־פונען איז געבעטען אומצוקעהרען צו דיע־זען באי, ווייל דאס איז זיינע לעצטע פאר דאלאר. גוטע בעלוינונג. זיך ווענדען צו טשאלי פרוסקי 196 סט. פעטריק סט.

האט איהר וואס — צו פערקויפען?

אויב איהר ווילט עטוואס קויפען אדער פערקויפען —

אדווערטייזט אין זשורנאל

עס קאסט אייך בלויז א קליינינגייט און טויזענדער מענשען ווייסען אייער פערלאנג

מאנופעקטשורערס מעגען אונז טעלע־פאנירען זייערע אנאנסען, מיין 4582

—)::(—

פרייזען פיר קאסיפיצירטע אד־ווערטייזמענט

1 סענט
א וואָרט פיר איין טאג

—0—

2 סענט
א וואָרט פיר דריי טעג

—4—

4 סענט
א וואָרט פיר זעקס טעג

קיין אדווערטייזמענט וועט ניט אנגענומען ווערען אונטער 10 סענט

Real Estate
ריעל עסטייט

א גוטע גראסעריי סטאר צו פערקויפען אין א פיינעם געגענד פון אידען מיט קרימטען, אורזאכע פאר פערקויפען ווייל מען מוז פערלאזען די שטאדט.

פרעגען זשורנאל באקס 1001

1999—4—2

א פארנישט רום צו פערענטען אין איין פיינער פאמיליע פיר איין סינגעל מאן. נאכפרעגען 153 פאלמערסטאן עוו.

3 רומס פארניטשור צו פערקויפען, א דייענג רום סעט, א קיטשען סעט און א בעד־רום סעט ווי אויך פערשיעדענע הויז ארטיקלען. נאכפרעגען 5 פאלמענסטאן עוו, אדער 156 עגנעס סט., פאן מיין 3249.

4—8

צו פערקויפען איטאס ווילא דזשעק־סאנס פאיגט 7 רומס, גרויסע וואראנדא שעהנע גראונדס און גענגער, פארטלי פארנישד. מעלר איינצעלהייטען נאכ־פרעגען 40 לענגלי עוו. טעלעפאן דזשע־דארד 1669.

2104—4—4)

דזשיי דזשיי זהייטס ליסט דראוזער 495 ארענדזשוויל אנט.

טעלעפאן 126.

פארמס צו פערקויפען און בייטען.

133 אקער פארם בריק הויז, באנק באר־ן גוטע סטייבעלס און שטרוי שעדס, 25 אקער געמישטע האלץ, גוטער ארטשארד, אלעס פעראראערט, קען זיך גלייך בעזע־צען, 14 קעטעל, 4 פערד) 15 חזרים, 60 טשיקענס, א פולער אוטפיט פון געצייג. פרייז פאר אלעס $7.000, דריי טויזענד קעש און באלאנס אויף לייכטע טערמינען, קיין בייטען וועט ניט אנגענומען ווערען. גרויסער בארגיין.

200 אקער איין מייל פון ארענדזשוויל, בריק הויז, באנק באר־ן, גוטע סטייבעלס, גוטע וואסער, אלעס פעראקערט, קען זיך גלייך בעזעצען. פרייז $7.500, לייכטע טערמינען. קיין בייטען אנגענומען.

150 אקער אנדערהאלבען מייל פון ארענדזשוויל, בריק הויז, באנק באר־ן, גו־טע סטייבעלס, גוטע וואסער, איינע פון די בעסטע פארמס אין דער גאנצער קאונטי. שרייבט ווענען דער פרייז און טערמינען.

105 אקער. 5 מייל פון ארענדזשוויל, א גוטע קאונטרי סטאר אויפ'ן קארנער פון פארם, וועלכע איז אויך צו דער פארם, א סקוהל איבער'ן וועג. זעכציג עפעל בוי־מער, 8 אקערוואלד, גוטע וואסער. דאס לאנד איז גלייך און גוט, באנק באר־ן, גוטע סטייבעלס, א שעהנע הויז. פרייז $7.500 פאר דער פארם און סטאר, וועל אנגעהמען א גוטע הויז אין טאראנטא, אדער א גוטען מארגעדזש פאר איינצאה־לען.

18 אקער צוזאמען מיט דער ארענדזשוויל־ער קארפאריישאן, 5 מינוט גאנג פון די סי. פי. אר. סטיישאן, גוטע בריק הויז, גוטער באר־ן און סטייבעלס, גוטע וואסער, עס איז דא אן אויסגעצייר־בענטע ליים שטיין פלאץ אויף דיעזער פארם, א גוטע פראפאזישאן פאר א קאנ־טראקטאר אדער פאר טראק פארמינג.. פרייז $4.500, לייכטע טערמינען.

—)::(—

45 אקער צוזאמען מיט ארענדזשוויל־ער קארפאריישאן, גוטער באר־ן און הויז, גו־טער ארטשארד, אויסגעצייכענטע וואסער, גוטע לאנד. פרייז $3.500. צו פערקויפען אדער אומבייטען.

מענשען וועלכע ווילען קויפען גוטע פארמס, קען איך רעקאמענדירען די אוי־ר בענדערמאהנטע און וועל זיין צופרידען צו ווייזען זיי צו די יעניגע, וועלכע מיי־נען ביזנעס, איך האב אויך פיעלע גוטע פראפערטיס אין רעדזשינא און סאסקאטין איבערצובייטען פאר טאראנטא הייזער.

דזשיי דזשיי וזהייטס דראוזער 495 ארענדזשוויל אנטאריא, טעלעפאן 126.

PROFESSIONAL

ד"ר ה. ה. ביטאן
דענטיסט
בעסטע ארבייט צו די ביליגסטע פרייזען
איינע שטערען
טעלעפאן קאלעדזש 3391.
844½ באטהורסט סטריט
קארנער ארטהור סטריט
D. H. BEATON, Dentist
344½ Bathurst Street, Cor. Arthur

דר. מ. פיזוניק
דענטיסט
קאר. קווין סט און סאפאדיינא עוו.
טעלעפאן אדעלייד 4067
בענק אוף האמילטאן בילדינג
Dr. M. PIVNICK, B. A. Sc.
Room 2

דר. מ. קייטס
דענטיסט
קוין סטריט וועסט
קארנער קווין און מעקאל סטריט.
DR. M. KATES, Dentist
218½ QUEEN ST. WEST
PHONE MAIN 979

דענטיסט
דאקטאר ז. ה. קאלבארן
ספעציאליסט אין צייהנער ציהען
רום 601, קענען בילדינג
יאנג און ריטשמאנד סטריטס
טעלעפאן מיין 2149.
טאראנטא

דר. טוראפסקי
185 סאפדיינא עוו.
טעלעפאן אדעלייד 3224
עפיס שטונדען:
1 ביז 3 נאכמיטאג, 6 ביז 8 אבענדס

וויכטיגע בעקאנטמאכונג!
די בעריהמטע ווארשעווער אקושערקע
ענע ראמאנאווסקי
איז מוריע דעם געשעעטען פובליקום אז זי האט זיך בעזעצט אין 233 סימקא לטריס. איך האָף פון אייך פאטראנייזד צו זיין.
אכטונגספאל
ענע ראמאנאווסקי
טעלעפאן אדעלייד 1543
4—23

M. M. DAVIS
פאבליק אקאנטאנט אין אדיטאר
ביכער ווערען ניהאל־טען אין בעסטען ארדער
350 קאלידז סט. טאראנטא
טעלעפאן קאלידז 7632

ד. ראזען
עקספערט עקאונטענט און בוכקיפער
גיט לעסאנס אין בוכפיהרונג און מאכט איבערזעצונגען אין פערשיעדענע שפראכען נעהמט אן צו אדזמען ביכער פון סאסייעטיס בוכפיהרונג אין אדרנונג די ערגמטע בוכפיהרונג סיי אידיש, סיי ענגליש
441 באטהורסט סטריט.

פרוזואטע און ביזנעס קארעספאנדענץ
ווי אויך געזעצליכע דאקומענטען אין אללע שפראכען געמאכט ביי
The Canadian Translation Bureau
H. FEILMANN, Mgr.
קענען בילדינג, 156 יאנג סטריט. רום 211
—בוללינג פרייזען.—טעל. מ. 1546

Situations Vacant

פערלאנגט גוטע ארבייטער צו מאכען ליידים קאוטס. קאסטום ארבייט
נאכפרעגען 418 טשוירטש סטריט.
Ainsley Dineen Co. 52 Wellington West.
2078—3—30

פערלאנגט פינישער פיר ליידים קלאוקס. פרעגען מעקינענס קא. ווערלינג־טאן קאר. יארק סט.
2106—4—3

א גוטע געלעגענהייט צו מאכען א שעהנעס לעבען און שפאדען געלד. צו פערקויפען א קעפדי און רעפרעשמענט סטאר. אורזאכע פאר פערקויפען, אנדערע ביזנעס צו אטענדען.
נאכפרעגען 621 קינג סטריט וועסט.
2087—4—1

איהר קענט בעקומען דעם זשורנאל אין די פאלגענדע פלעצער:
43 ענדרעסאן סטריט
115 סענט פעטריק
68 בעלוויו פלייס קארנער לעאנארד
51 ארטהור סטריט
223 סענט פעטריק סטריט.
פערלאנגט און עקספיריענסד פרעסער פרעגען ביי מר. סמיטס 1 בעווערלי סט.

LEGAL

טעלעפאן: אדעלייד 1403
ה. דזש. מעקדאנאלד
לאא אפיס
באריסטער, סאליסיטאר, נאטאריי,
געלד צו פערלייהען
ראבינס בילדינג
וויקטאריא און ריטשמאנד.

א גליק פאר טאראנטאר אידען
עס האט זיך ערשט ערעפענט א האלסייל ביזנעס פון די בעסטע ענגלישע און יארקשיר וואלענע שטאפען וואו איהר קענט קריגען די בעסטע און שעהנסטע וואר'ס פאר טומס אבערקאוטס און פענטס מיט האלסייל פריי זען. אויך שיילארס פרישינגס ביי:
J. LUBINSKY
248 Simcoe St Phane Main 6446

די סאקסאן קא.
עסטייט און פינאנסיעל בראקעריידזש
JOHN M. SKELTON
יפ־עוויריענס און מענעדזשער
וועלוויאיזשן עקסטענדזשעס א. ז. וו.
401 קענג בילדינג. טעלעפאן אדעלייד 3107

פ. ליוויר
לייף, אקסידענט, פייער און פלייט גלאס אינשורענס.
טעלעפאן קאלעדזש 3101.
81 St. Patrick St.

דייאנא סוויטס
„די סטאר פון קוואליטעט"
די שעהנסטע און ראיעלסטע איז קרים פאדלאר אין טאראנטא
הייסט געטרענקע צו יעדער צייט.
דעם גרעסטען אוסוואהל פון אלערליי הייסיג געמאכטע משאקאלאדעס און קענדיעס.
153 יאנג סטריט

פערלאנגט
מענער זיך צו לערנען דעם בארבער טרייד
תמיד זיכער צו קריגען בעשעפ־טיגונג מיט גוטע ווייזדשעס.
מיר וועלען אייך אויסלערנען אין עטליכע וואכען.
שרייבט פאר אינצעלהייטען און פאר א קאטאלאג פריי
The Moler Barber College
221a QUEEN STREET EAST

זפעשעל פיר די לעזער פון „זשורנאל"!
$1.00 בלוין $1.00
פרענטש קלינען און פרעסען סוטס
דאס געלד צורוק אויב די ארבייט איז ניט הגבטיג
די עפפישענט פרעסינג קאמפאני
— 205 ספעדיינא עוו. —
קלינינג, פרעסינג, פארבען, פאררייטען פרייען און מענער קליידער
ס. זייד פראפ. טעלעפאן אדעלייד 2897

סטאוועס, ריפערינג, און פוירניסעס — צו בילינג פרייזען
מאפאס גאז און קוילען רענדזשעס
WESTWOOD BROTHERS
635 St. Queen W. Phone Adel. 1518

חתן כלה
זאלענדאסלטזען
מערירזש לייסענס קאן מען קריי־גען אין אפפיס פון „אידישען זשורנאל", 67 עליזאבעטה סט.
יעניגע חתן כלה וואס וועל־לען דא נעהמען זייערע לייסענס וועלען קריגען א יום־טוב'דיגען בע ריכט מיט א מזל־טוב אין „אידי־שען זשורנאל" ד ר י י.

נייעס! נייעס!
מוסקאקא זומער פלאץ
א ריכטיגער כשר פלאץ מיט אלע קאנוויניענס פאר אידען.
דער שעהנסטער פלאץ אין מוס־קאקא, גוטע לופט, פיינע רומס, א גר־טער ארטשארד (פרוכט בוימער), מיר קענען אריינגעהמען צוויי פאמיליעס.
פערזיכערט אייך זאפארט, ווייל די ערשטע וועלכע וועלען נאכפרעגען וועלען עס בעקומען.
זשורנאל באקס 401 3—30

האַרדוועיר און סאַטלערי

דאס בעסטע פלאטץ פאר אלע סארטען האַרדוועיר, נעו פיקסטורס, נעו סענטעלס און נאלאוס, עלעקטריק פיקסטורס, פייע סטאוועס, קאל־אויל היטערס, נאלאו און קיס (פורפס) פיינסס און אויסלס א. ז. וו. ביי

G. H. IBBOTSON
343 באטהורסט סטריט
טעלעפאן קאלעדזש 6242

יעצט איז די צייט!

צו לערנען ענגליש, בוקקיפינג, שאָרט־האנד, טעלעגראפיע און אנדערע קאמערצי־עלע געגענשטענדע, ספעציעלע ראטען צו לעזער פון אידישען זשורנאל וואס ווע־לען אָנפאנגען אין יאנואר
זוכט זיך פאר איינצעלהייטען ווענדעט וואטסאנס ביזנעס סקוהל 442 יאנג סטריט

ט. מ. וואטסאן פרינס
15 יאהר עקספיריענס אין טאראנטא.

וויל איהר א גוטען מוהל וועלכער איז 22 יאהר אין פראקטיס, דאן שיקט נאך
חזן מאנאוויטס
פון מיקאל סטריט שוהל, זאג מיקאל אז. מעלעפאן קאלעדזש 2033
— שריטע אומזאנסט —

קאנטאר וולאדאווסקי האט געטומען אין 62 בראנזוויק עווענוי
דער מעלעפאן נומער איז דער זעל־בער וואס עס איז געווען.

דער גרעסטער אנמיסעלמיס מוהל און דער מאדערנעסטער מסדר קדושין אין טאראנטא

איז
„קאנטאר וולאדאווסקי"
רופט מיך און איבערציינגט אייך.
קאנטרי לייט קענען מיך אויך אנגאווש־רען פאר שמחות. מיין וואהנונג איז 62 בראנזוויק עווענוי, און מיין פאן נומער איז 1076 קאלעדזש.
פיר ארעמע אומזאנסט.

דעזערטירט פאפלאן

שוין פאלקאס געזונד!

איך מאך בעקאנט צו אלע מיינע פריינדע און פאטראניזער דאס איך בין שוין גאט צו דאנקען פאלקאס געזונד אין איך וויל האפען דאס אלע מיינע פריינדע וועלען מיר צו זייערע שמחות רופען וויל איך בין דער איינציגער מוהל ומסדר קדושין אין טאראנטא וועלכער נעהמט קיין ווייזדשעס פון קיין שוהל און טהוט קיין אנדער זאך אויף א לעבען צו מאכען ווי פון מוהלשאפט און סדור־קדושין.
פערגעסט ניט אייער וואהל־בעקאנטען פריינד און וואהל בעוואוסטען מוהל ומסדר קדושין רעוו. קאפלאן 166 דזשאהן סטריט. טעלעפאן אדעלייד 1545
מעירזש לייסענס גיב איך פריי צו אלע חתן־כלה.

וויכטיגע נייעס פאר אלע אידען פון דער וועסט ענד.

די בעסטע וויינען און ליקער

מיר זיינען אין דער רעכטער הארן פון דער אידישער געגענד, 35 יאהר אין דיא ביזנעס אין מיר האבען די בעסטע קענעדער און אומפארטירטע קאניאקען אונד ברענדיס צו די ביליגסטע פרייזען.
א ספעשעל דיסקאונט פאר חתונות, פארטיעס און זאָ וויטער.
מיר גאראנטירען פולע צופרידענהייט,
פערגעסט ניט אז דאס אלעס האט איהר
201 סענט פעטריק סטריט
א. פעטערסאן, פראפ. טעלעפאן קאלעדזש 84

סאָסייטיס אָרגאַניזאַציאָנען און געשעפטס אנשטאלטען קענען שפּאַרען יעצט געלד

געבענדיג זייערע

דרוקן-אַרבייט

אין

זשורנאַל

מיר דרוקען אלעס און פאר אלעמען, פון א וויזיט-קארטע ביז א בוך, אין אלע שפּראַכען.

שיקט אונז אריין אייערע אָרדערס, ווייל צוליעב דעם קריזיס האבען מיר ארונטערגעלאָזען די פּרייזען כדי מיר זאָלען ניט דאַרפען אַבלעגען אונזערע ארבייטער.

פּרייזען פיר

פּרינטינג

1000	הענדבילס 9 אויף 6	$1.65
1000	הענדבילס 12 אויף 9	$2.25
1000	סטייטמענטס	$1.75
1000	בילהעדס	$1.75
1000	לעטערהעדס	$2.25
1000	קאהדס	$1.65

לעטערס פיר סאסייטי מיטינגס 75 ס.

וועדינג אינוויטישאנס, אימפּאָר-טירטע אמעריקאנער און ענגלישע נודס פערשיעדענע סטיילס פון 1.25 $ ביז $8,00

אימפּאָרטירטע פּראַנראַמס פאר באלס און פערלאבונגס קארדס דיא לייטעסט סטיילס.

טעלעפאָנירט אונז מיין 4582 און מיר וועלען אייך צו שיקען אונזער פערטרעטער

67 ELIZABETH STREET, TORONTO - TELEPHONE MAIN 4582

THE DAILY HEBREW JOURNAL
H. WINBERG, President. Gen. Mgr. H. HIRSH, Editor
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario
PUBLISHED BY
— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD. —
67 Elizabeth Street Telephone Main 4582
SUBSCRIPTION RATES: $3.50 PER YEAR
SINGLE COPY 1c.
Entered as Second Class Mail Matter at G.P.O. Toronto, Ontario
January 22nd, 1913

אביסעל נטדולד און טאָלעראַנץ

עס טהוט אונז לייד צו מעלדען. דאָס אונזער אינטערנעהמונג צו שאפען א גרויסע סימע געלד פאר די מלחמה־ליידענדע, דורך אראנדזשירען א גרויסארטיגען קאָנצערט, און וועלכע אונטערנעהמונג איז שוין בטעם א פעהיגערקליכטע, האָט ארויסגערופען פון איינינע צייטען א פראָטעסט און אזא פראָטעסט, וועלכער קומט ארויס פון מיספערשטענדניס, אדער פון ניט וועלען פערשטעהן.

עס פראָטעסטירען ניט אזעלכע לייטע וואָס וועלען אפשר דארפען ביישטייערען צו דעם קאָנצערט. עס פראָטעסטירען אויך ניט אזעלכע לייטע פון הערמען מיר האָבען געפאָדערט צו טהון געוויסע ארבייט פאר'ן קאָנצערט, נור עס פראָטעסטירען אזעלכע לייטע, וועלכע האָבען זיך איינגערעדט, אז נור זיי אליין זענען מחויב צו טהון עפעס פאר די מלחמה־ליידענדע און קיינער אויסער זיי, האָט ניט דאָס רעכט צו אָבגעבען זיך מיט דער זעלבער מצוה, צו טהון עטוואָס פאר די אידישע ליידענדע, אהן דער ערלויבניש פון אימעצען.

די פראָטעסטירער, זענען קיין אנדערע, ווי עטליכע פון די פיהרער און מיטגלידער פון דער קאָנפערענץ, און זייער טענה איז, דאָס היות ווי זיי זענען געווען די אנפאנגער צו זאמלען שטיצע פאר דיעזען צוועק, דאַרף פון זיך קיינע אנדערע קערפערשאפטען ניט גרינדען, נור זיי, די ערשטע אנפאנגער דארפען פערבלייבען די גאנצע טהוער ביז ענדע.

אזא סארט פראָטעסט, מעג ער זיך קליינגען זעהר קליינגיך, איז ער אָבער א פאקט. מען האָט צו אונז טענות למאי מיר האָבען געגרינדעט א נייע קאָמיטע און למאי מיר רייסען ארויס די ארבייט פון די הענט פון דער קאָנפערענץ.

די פראָטעסטירער האָבען זיך געמעגט דערמאָהנען, אז ערשטענס איז יעצט איבערהויפט ניט די צייט צו פיהרען אזעלכע קליינליכע פערזענליכע חשבונות אז אז „לא עליך המלאכה לגמור" איז שוין אן אלטע אקסיאָמע וועלכע איז געמיינט אויך אויף צדקה ארבייט.

קיינער קען ניט און טאָהר ניט מאָגאפאָליזירען דאָס רעכט צו טהון גוטע ארבייט. אין דער יעצטיגער ביטערער צייט, זענען אונזערע ברידער אין אייראָפּא לעבען איבער אזא שרעקליכען חורבן, דארף יעדער איד זיין צופרידען ווען נאָך אימעצער אין נאָך אימעצער האָט זיך צו טהון עטוואָס פאר זיי אין איבערהויפט, ווען צו דער ארבייט זענען צוגעציגען געווארען די רייכסטע און איינפלוסריישסטע בעלי בתים פון שטאָדט, וועל־כע קענען ניט נור פיעלעס אויפטהון, נור אויך אליין פיעל מיטשטייערען פון זייער איינגענער טאַש.

צווייטענס האָט דיעזע צייטונג אפילו אין געדאנקען ניט געהאט צו קאָנקורירען מיט דער קאָנפערענץ, נור פערקעהרט, מיר האָבען זיך אונ־טערגענומען די ארבייט צו פערגרעסערען און צו פערבעסערען, צוצויהען גייע קרעפטען, ארבייטען אויף א גרעסערען מאסשטאב און שאפען א גרעסערע סימע, דער פאקט איז, דאָס אין דער ערשטער קאָמיטע, איז ארייינגענומען געווארען דער טשערמאן פון דער זעלבער קאָנפערענץ וועל־כעס מיטגליעדער פראָטעסטירען יעצט.

אום נאָך שטארקער פעסטצושטעלען דעם פאקט, דאָס מיר האָבען קיינמאָל ניט בעצווקט צו שטערען דער קאָנפערענץ אין איהר ארבייט ווער לען מיר דא ציטירען די ווערטער וואָס מיר האָבען געשריבען וועגען דער קאָנפערענץ אין אונזער עדיטאָריעל פון דעם 11־טען מארטש, מיר האָבען דאן געזאגט פאלגענדעס וואָרט ביי וואָרט:

וואָס אָנבעלאנגט דער עקזיסטירענדער קאָנפערענץ, וועט אונזער פלאן אין קיין שום פאל ניט שטערען זיי צו אָננעהן מיט דער נאָבעלער און גוטער ארבייט וועלכע זיי האָבען געטהון און טהוען נאָך יעצט. מיר זענען זיכער אז יעדער איד מיט א אידישער הארץ, וועט פערשטעהן צו שעצען זייער גוטע ארבייט און יעדער איינער וועט שטיצען זייערע מעלות און זייערע אויפטהואונגען געווען אן אויס דריק פון מיעף איינגעווארצעלטער אויבערצייגונג פון דעם אמת וואָס ער האָט פראָקלאָמירט אדער איז דאָס געווען בלויז רהעטאָרישער שוואונג, גלאט אזוי ווייל מען קאָן בעסער ניט מאכען? וועגען דעם גלויבען מיר דאָס פאר די וואס שטנדירען זיין לעבען און שריפטען, איז בלויז איין ענטפער פאראן, אז — יא.

ווען ער האָט געלעבט איז דיזאעלי אָפטמאָל באשולדיגט געווארען אז ער איז א פרעסע־אגענט פאר דעם „סעמיטישען פרינציפּ". ער איז געווען דער איינציגער מאן אין ענגלאנד וואָס האָט אָנגעוווזען מיט זייער ציווילזאציאָן, האָבען צו פער־ראנקען דעם אידען. ער איז אויך געווען דער ערשטער וועלכער האָט ענטדעקט די גרויסע מאכט דער ראסע אלס א פאקטאָר אין דעם נאציאָנאלען לעבען פון א פאָלק. לויט דיזראעלי'ס מיינונג, שפיעלט ראסע די איינציגע ראליע; די עטבראיִשע פון ראַ־סען־ריינקייט ענטהאלט די גאנצע צוקונפט מינע גרויסקייט און מעגליכקייט פון א פאָלק. בלויז די נאציאָנען זיינען לעבען געבליבען און האָבען געווירקט דורך די יאָהרהונדערטע, אין וועמענס אָדערען עס האָט געפלאָסען ריין בלוט. ניט דאָס אריינדרינגען פון פרעמדע עלעמענטען האָט פארניכטעט און געטויטעט אויי פיעל גרויסע און מעכטיגע נאציאָנען פון אל־טערטהום, ניט דאָס האָט אונטערגע־האָקט זייער עקזיסטענץ, נאָר דאָס אריינ־מישען פון פרעמדע בלוט. א רייגע ראַ־סע איז אונצעשטערבאר, זי לעבט א פאר־כשופ'ט לעבען.

קיינע פערפאלגונגס געוועצע, קיין שקלאפעריי, קיין אונטערדריקונג מאן שע־דיגען זיין לעבענס פראָפט. אין צווישען אלע ראסען, איז די אידישע ראסע, לויט דיזראעלי'ן, די ריינסטע.

דיעזע טהעאָריע, אין וועלכער פיעלע געלערענטע האָבען זיך אָנגעבאפט מיט יאָהרען שפעטער מיט גרויס דורשט, האָט ער געפּרעדיגט אין ביכער און אויבערצייג טער שטאָלץ אין דעם פאַרראַנג, אין דער העכערקייט, פון דער אידישער ראסע, וועל כעס האָט געמאכט דיזראעלי'ן פראָקלאָ־מירען דאָס ער איז שטאָלץ דערמיט וואָס ער נעהערט צו א פאָלק וואָס איז „צווישען און צושפרייט, פאַרטריבען, בערעוובט, פערפאָלגט און ערנידריגט פאר טויזענ־דער יאָהרען פון עניפּסיש פרעה'ס, אפי־רישע קעניגע, רוימישע אימפּעראַטאָרס, סקאַנדינאַווישע קרייצפאהרער, נאַטהיש הערשער און הייליגע אינקוויזיטאָרען".

דער איד אָבער האָט גענעבען דער וועלט מעהר ווי אין איינפאכע אילוסטראַ־ציאָן ווי א רייגע ראסע ווערט ניט פאר־ניכטעט, די רייגסטע, די נוצען וואָס ער האָט גענעבען דער מענשהייט, זיינען פון א מעהר פּאָזיטיווען און רויערענדען כאַ־ראקטער.

דער איד האָט גענעבען דער וועלט זיין אמונה אין גאָט און א מיבעל, אין וועלכער ריעזער גלויבען איז ענטפּלעקט אין זיין אונצעשטערבארען פראָכט און גלאנץ.

אויב שקלאפעריי איז אָבגעשאפט, אויב דאָס לעבען איז געמאכט געווארען מעהר ערטרעגליך, אויב אין איין טאָג פון די זיעבען טעג פון דער וואָך לענען אועזא רייך און ארעם זייער ארבייט און קומען צו זייערע בוחות זאמלענדיג איב־ספּיראַציאָן און לעהרע, איז דאָס א דאנק מעהרסטען טהייל דעם לוטעראַרישען אויסדרוק פון דעם אידישען געזעץ, וועל כעס איז נאָך איצט דאָס פאָפּולערסטע בוך אויף דער גאנצער וועלט. אָט אין דעם זינן דריהען זיך אויס מעהרסטענס דיזראַ־עלי'ס וועזענטליכע אידישע ניישונג. לויט זיין מייטנג איז דאָס יודענטהום א פאַ־זיטיווע קראפט אין לעבען פון דער וועלט. כאָטש ער איז געווען גע'שמד'ט און אפי־ציעל איז ער געווען א מיטגלוער פון דער ענגליישער קירכע, דאָך האָט ער זיך קיינ־מאָהל ניט פאלשטענדיג אידענטיפיצירט מיט דער רעליגיאָן פון דעם לאנד וועל־כעס ער האָט רעניערט. אין הארצען און ער געבליבען א איד, און ער שטעהט פאר אונז ווי א שיינענדע אויסנאהמע אין פערגלייך מיט אנדערע וואָס זיינען באַ־קעהרט געווארען צום קריסטענטהום, וועל־כע האָבען געזוכט פערשלוגנען צו ווערען אין אַלץ אַנדערן, האָט גענומען אמונה צוזאמען מיט זייער אידישען בעוואוסטזיין.

ניט וועלענדיג צוגעבען, דאָס ער איז בעקעהרט געווארען צום קריסטענטהום, האָט ער אזוי קלוג ביי יעדער געלעגענהייט ערקלערהט, אז דאָס קריסטענטהום איז נאָר באקעהרט געווארען צום יודענטהום. ניט נאָר דער גרינדער פון דעם קריסטלי־כען גלויבען, האָט ער געזאָגט, נאָר אפי־לו זיינע אפּאָסטאָלען האָבען זיך ער־קלערהט אנהענגער פון יודענטהום.

„אויב איהר זאָלט ניט געווען פאר־געסען אין דעם גרויסען חוב וואָס איהר זיינט שולדיג צו דיעזען פאָלק", האָט דיזראעלי אויסגעשריען אין הויז אָף קאָ־מאנס ווען עס איז פערהאנדעלט געווארען דער ביל יעגען אידישע רעכטען, „אויב איהר וואָלט געווען דאנקבאר פאר יענער ליטעראַטור, וועלכע האָט פאר טויזענ־דער יאָהרען געבראַכט אזוי פיעל בעניי־סטערונג און אזוי פיעל טרייסט צו מענש־ליכע נשמות, וואָלט איהר, אלס קריס־טען, זיך געפיהלט צופרידענער צו האָבען א געלעגענהייט צו באצאָהלען דעם חוב צו די יעניגע, האלטען דיעזע רעליגיאָן". זיין ענטהוזיאזמוס פאר די אידען און זיין גלויבען דאָס די אידען שטעהען אינטע־לעקטועל אזוי הויך, איז אָפּטמאָהל געווען די אורזאכע דערפון, וואָס ער האָט אזוי יעל טעות'ן געמאכט אין צו פיעל איבער־טרייבען וועלכעס געהמט זיך אָפט פון צו־פיעל ליעבען.

„איך רעד ניט, זאָגט ער אין א פלאץ, וועגען זייערע געוועצע, וועלכע איהר פאָלגט, וועגען זייער ליטעראַטור מיט וועלכער אייערע מוחות זענען אָנגע־זאפט, איך רעד פון דעם לעבעדיגען אידי־שען אינטעלעקט".

אלע קאָמפּאָזיטאָרען, ארטיסטען און שטאָאטסמענער קומען, לויט זיין מיינונג ארויס פון אידען. „איך אָבער אזא הויכ־שעצונג פון אידען זאָל ניט זיין שטייבלע־ריש, מוז דאָך דער אמת געזאָגט ווערען, דאָס צווישען קיין מאָדערנעס פאָלק איז די העכסטע פערקערפּערונג פון וועלכען עס איז צווייג פון שעפּערישער קונסט איז דאָס ניט געווען א איד.

עס פלייבט פיליכט ניט זעהר אנ־גענעהם עס איז אָבער אמת. אין מוזיק האָט דאָס העכסטע ווארט ניט געזאָגט מעערבער, מענדעלסאָהן, אָדער רוביני־שטיין, נאָר באַך, בעעטהאָווען, וואָגנער און האָנדעל.

אין פאָעזיע, מוז אונזער בריליאנ־טעסטער עקספּאנענט, היינע, זיצען ביי די פיס פון נעטהע. און פונקט דאָס זעלבע מוז געזאָגט ווערען וועגען מאלערי און וועגען פּלאסטישער קונסט, אויף אויף דעם געביט קענען מיר ניט ארויסשטעלען קיין גרויסען נאָמען, וועלכער זאָל רעכט־פערטיגען דיזראעלי'ס ענטהוזיאסטישע באהויפּטונג.

(פארטזעצונג פאָלגט.)

בנימין דיזראעלי

(א חאראקטער שטודיום)

פון רבי דזשייקאָב ס. סינקין
פון האמילטאָן.
(פארטזעצונג.)

וואָס איז אָבער דיזראעלי'ס שטעלונג צו די אידען? זיינען זייגע ליידענשאפט־ליכע לויב געזאנגען וועגען זייערע מעלות און זייערע אויפטהואונגען געווען אן אויס דריק פון מיעף איינגעווארצעלטער אויבערצייגונג פון דעם אמת וואָס ער האָט פראָקלאָמירט אדער איז דאָס געווען בלויז רהעטאָרישער שוואונג, גלאט אזוי ווייל מען קאָן בעסער ניט מאכען? וועגען דעם גלויבען מיר דאָס פאר די וואס שטנדירען זיין לעבען און שריפטען, איז בלויז איין ענטפער פאראן, אז — יא.

ווען ער האָט געלעבט איז דיזאעלי אָפטמאָל באשולדיגט געווארען אז ער איז א פרעסע־אגענט פאר דעם „סעמיטישען פרינציפּ". ער איז געווען דער איינציגער מאן אין ענגלאנד וואָס האָט אָנגעוווזען מיט זייער ציווילזאציאָן, האָבען צו פער־ראנקען דעם אידען. ער איז געווען דער ערשטער וועלכער האָט ענטדעקט די גרויסע מאכט דער ראסע אלס א פאקטאָר אין דעם נאציאָנאלען לעבען פון א פאָלק. לויט דיזראעלי'ס מיינונג, שפּיעלט ראסע די איינציגע ראליע; די עטבראיִשע פון ראַ־סען־ריינקייט ענטהאלט די גאנצע צוקונפט מינע גרויסקייט און מעגליכקייט פון א פאָלק. בלויז די נאציאָנען זיינען לעבען געבליבען און האָבען געווירקט דורך די יאָהרהונדערטע, אין וועמענס אָדערען עס האָט געפלאָסען ריין בלוט. ניט דאָס אריינדרינגען פון פרעמדע עלעמענטען האָט פארניכטעט און געטויטעט אויי פיעל גרויסע און מעכטיגע נאציאָנען פון אל־טערטהום, ניט דאָס האָט אונטערגע־האָקט זייער עקזיסטענץ, נאָר דאָס אריינ־מישען פון פרעמדע בלוט. א רייגע ראַ־סע איז אונצעשטערבאָר, זי לעבט א פאר־כשופ'ט לעבען.

קיינע פערפאלגונגס געוועצע, קיין שקלאפעריי, קיין אונטערדריקונג מאן שע־דיגען זיין לעבענס פראָפט. אין צווישען אלע ראסען, איז די אידישע ראסע, לויט דיזראעלי'ן, די ריינסטע.

דיעזע טהעאָריע, אין וועלכער פיעלע געלערענטע האָבען זיך אָנגעבאפט מיט יאָהרען שפּעטער מיט גרויס דורשט, האָט ער געפּרעדיגט אין ביכער און אויבערצייג טער שטאָלץ אין דעם פאַרראַנג, אין דער העכערקייט, פון דער אידישער ראסע, וועל כעס האָט געמאכט דיזראעלי'ן פראָקלאָ־מירען דאָס ער איז שטאָלץ דערמיט וואָס ער נעהערט צו א פאָלק וואָס איז „צווישען און צושפרייט, פאַרטריבען, בערעוובט, פערפאָלגט און ערנידריגט פאר טויזענ־דער יאָהרען פון עניפּסיש פרעה'ס, אפי־רישע קעניגע, רוימישע אימפּעראַטאָרס, סקאַנדינאַווישע קרייצפאהרער, נאַטהיש הערשער און הייליגע אינקוויזיטאָרען".

דער איד אָבער האָט גענעבען דער וועלט מעהר ווי אין איינפאכע אילוסטראַ־ציאָן ווי א רייגע ראסע ווערט ניט פאר־ניכטעט, די רייגסטע, די נוצען וואָס ער האָט גענעבען דער מענשהייט, זיינען פון א מעהר פּאָזיטיווען און רויערענדען כאַ־ראקטער.

דער איד האָט גענעבען דער וועלט זיין אמונה אין גאָט און א מיבעל, אין וועלכער ריעזער גלויבען איז ענטפּלעקט אין זיין אונצעשטערבארען פראָכט און גלאנץ.

אויב שקלאפעריי איז אָבגעשאפט, אויב דאָס לעבען איז געמאכט געווארען מעהר ערטרעגליך, אויב אין איין טאָג פון די זיעבען טעג פון דער וואָך לענען אועזא רייך און ארעם זייער ארבייט און קומען צו זייערע בוחות זאמלענדיג איב־ספּיראַציאָן און לעהרע, איז דאָס א דאנק מעהרסטען טהייל דעם לוטעראַרישען אויסדרוק פון דעם אידישען געזעץ, וועל כעס איז נאָך איצט דאָס פאָפּולערסטע בוך אויף דער גאנצער וועלט. אָט אין דעם זינן דריהען זיך אויס מעהרסטענס דיזראַ־עלי'ס וועזענטליכע אידישע ניישונג. לויט זיין מייטנג איז דאָס יודענטהום א פאַ־זיטיווע קראפט אין לעבען פון דער וועלט. כאָטש ער איז געווען גע'שמד'ט און אפי־ציעל איז ער געווען א מיטגלוער פון דער ענגליישער קירכע, דאָך האָט ער זיך קיינ־מאָהל ניט פאלשטענדיג אידענטיפיצירט מיט דער רעליגיאָן פון דעם לאנד וועל־כעס ער האָט רעניערט. אין הארצען און ער געבליבען א איד, און ער שטעהט פאר אונז ווי א שיינענדע אויסנאהמע אין פערגלייך מיט אנדערע וואָס זיינען באַ־קעהרט געווארען צום קריסטענטהום, וועל־כע האָבען געזוכט פערשלוגנען צו ווערען

„דער ביענשטאָק"

דר. ח. זשיטלאָווסקי אין „טאָג" פון דאנערשטאג זאָגט וועגען די ארבייט טער און דאָס פאָלק פאלגענדעס:

„אויב דאָס אידישע פאָלק, זאָגט ער אין תמצית, איז ניט קיין „אתה בחרתנו" פאָלק, אויב הייסט עס מיר זיינען ככל הגוים, און מיר זיינען גלייך מיט אלע, דאן מעגען מיר האָפען, אז אונזערע ארבייטער וועלען שפּיעלען די זעלבע פּראָגרעסיווע ראליע אין אונזער גע־שיכטע ווי זייערע ארבייטער אין זייער געשיכטע.

און נאָך א זאך: אזוי ווי די דייטשע ארבייטער זיינען טריי די פרינ־ציפּען פון גאנצען דייטשען פאָלק און אזוי ווי די פראנצויזישע ארבייטער זיינען טריי די פרינציפּען פון גאנצען פראנצויזישען פאָלק אזוי וועלען די אידי־שע ארבייטער סוף כל סוף זיין איבערגע־געבען צו דער אידעע פון כל ישראל.

אז אויך די אידישע — ווי ניט אי־דישע — ארבייטער וועלען פערשטעהען אז זיי האָבען געמיינזאמע אויפגאבען מיט דער אידישער בורזשואזיע. זיי וועל־לען בלויז אנדערש פערשטעהען די אויס־נאבען און אויף מיטלען וועלען זיי אָננעה־מען אנדערע ווי די בורזשואזיע.

קורץ די אידישע ארבייטער זיינען ניט אנדערש פון די ניט אידישע, מעהר־ניט מאכנע זאכען וואָס די ניט אידישע ארבייטער פאראשטעהען שוין פון נעכטען וועלען עס די אידישע אויך פערשטעהען מאָרגען, אָדער מיט א טאָג שפּעטער.

פאר וואס? ווייל איבער געוויסע אומשטענדען זיינען מיר איינס פון די אָבגעשאנענסטע פעלקער פון דער צייט.

אין זייער אָנגענומענער אומנה צוזאמען מיט זייער אידישען בעוואוסטזיין.

ניט וועלענדיג צוגעבען, דאָס ער איז בעקעהרט געווארען צום קריסטענטהום, האָט ער אזוי קלוג ביי יעדער געלעגענהייט ערקלערהט, אז דאָס קריסטענטהום איז נאָר באקעהרט געווארען צום יודענטהום. ניט נאָר דער גרינדער פון דעם קריסטלי־כען גלויבען, האָט ער געזאָגט, נאָר אפי־לו זיינע אפּאָסטאָלען האָבען זיך ער־קלערהט אנהענגער פון יודענטהום.

„אויב איהר זאָלט ניט געווען פאר־געסען אין דעם גרויסען חוב וואָס איהר זיינט שולדיג צו דיעזען פאָלק", האָט דיזראעלי אויסגעשריען אין הויז אָף קאָ־מאנס ווען עס איז פערהאנדעלט געווארען דער ביל יעגען אידישע רעכטען, „אויב איהר וואָלט געווען דאנקבאר פאר יענער ליטעראַטור, וועלכע האָט פאר טויזענ־דער יאָהרען געבראַכט אזוי פיעל בעניי־סטערונג און אזוי פיעל טרייסט צו מענש־ליכע נשמות, וואָלט איהר, אלס קריס־טען, זיך געפיהלט צופרידענער צו האָבען א געלעגענהייט צו באצאָהלען דעם חוב צו די יעניגע, האלטען דיעזע רעליגיאָן". זיין ענטהוזיאזמוס פאר די אידען און זיין גלויבען דאָס די אידען שטעהען אינטע־לעקטועל אזוי הויך, איז אָפּטמאָהל געווען די אורזאכע דערפון, וואָס ער האָט אזוי יעל טעות'ן געמאכט אין צו פיעל איבער־טרייבען וועלכעס געהמט זיך אָפט פון צו־פיעל ליעבען.

„איך רעד ניט, זאָגט ער אין א פלאץ, וועגען זייערע געוועצע, וועלכע איהר פאָלגט, וועגען זייער ליטעראַטור מיט וועלכער אייערע מוחות זענען אָנגע־זאפט, איך רעד פון דעם לעבעדיגען אידי־שען אינטעלעקט".

אלע קאָמפּאָזיטאָרען, ארטיסטען און שטאָאטסמענער קומען, לויט זיין מיינונג ארויס פון אידען. „איך אָבער אזא הויכ־שעצונג פון אידען זאָל ניט זיין שטייבלע־ריש, מוז דאָך דער אמת געזאָגט ווערען, דאָס צווישען קיין מאָדערנעס פאָלק איז די העכסטע פערקערפּערונג פון וועלכען עס איז צווייג פון שעפּערישער קונסט איז דאָס ניט געווען א איד.

עס פליינט פיליכט ניט זעהר אנ־גענעהם עס איז אָבער אמת. אין מוזיק האָט דאָס העכסטע ווארט ניט געזאָגט מעערבער, מענדעלסאָהן, אָדער רוביני־שטיין, נאָר באַך, בעעטהאָווען, וואָגנער און האָנדעל.

אין פאָעזיע, מוז אונזער בריליאנ־טעסטער עקספּאנענט, היינע, זיצען ביי די פיס פון נעטהע. און פונקט דאָס זעלבע מוז געזאָגט ווערען וועגען מאלערי און וועגען פּלאסטישער קונסט, אויף אויף דעם געביט קענען מיר ניט ארויסשטעלען קיין גרויסען נאָמען, וועלכער זאָל רעכט־פערטיגען דיזראעלי'ס ענטהוזיאסטישע באהויפּטונג.

(פארטזעצונג פאָלגט.)

"SALADA" טעה
כשר של פסח

סאלאדא טהעע איז געפאקט אונטער דער אויפזיכט פון רבי גארדאן און רבי וווינראב פון טאראנטא.

מיר האָבען געטהאָן אונזער בעסט, דאָס אונזער טהעע כ ש ר ש ל פ ס ח זאָל זיין געפאקט און צוגעריכטעט לוט אלע דינים פון כשרות, יעדער פעקעל האָט אויף זיך א לייבעל פון די דערמאָהנטע צוויי רבנים.

די טהעע איז געפאקט אין די געוועהנליכע סייז פעקעטס און איז פון דעם זעלבען גוטען סארט וועלכע האָבען געמאכט דעם נאָמען

סאלאדא בעריהמט אין גאנץ אמעריקא.

די טהעע איז געפאקט אונטער העכסט ריינע אומשטענדען און אין שטארקע בליי פייפער, זאָ דאָס עס קען אין זיך קיין זאך אריינגעהמען.

אויב אייער גראָסער אונטער העכסט פון די פריש געפאקטע כשר של פסח טהעע, זעהט ער זאָל דאָס בעקומען פיר אויך. זעהט בעצייטענס צו בעקומען די סאלאדא טרעע פיר פסח.

„סאַלאדא" טאראנטא

ארום פארלאמענט
און די לעדזשיסלייטשור

אטאווא
מייטוואך, מערץ 30

היינט וועט שטאָטפינדען די לויה פון פרעמיערס מוטער, מרס. בארדען אין גראנד פרע, און אין הויז אָף קאָמאנס פערטרעט דעם פרעמיערס פּלאטץ דער מיניסטער פון טרייד און קאָמערס, דזשארדזש פאסטער.

ווען מען גיט א טראכט וועגען מיניס־טערס אבוועזענהייט צוליעב דעם טויט פון זיין מוטער, און ווען מען בעטראכט דיא מחלופת'ן וואָס קומען פאר אין הויז אָף קאָממאנס אין אזא צייט, ווען אזא טרא־טער פון וואָס האָט געטראטען אויף דעם אמעריקאנער באָדען, איז געווען גער־ריכטעט פון א אידישען מוח, לאָמיר אָב־נעהמען אפילו אז וואנגער איז געווען א איד, אז דער מאן וואָס האָט ענטדעקט אין דער ווערלד ווערלד שטע־לען אויהם אָפּ זייגען די האָהר און די באָרד פון יעזוס געווען כמעט ווי ריזס. עשיו, דער מאן פון געוואלט, איז לויט דער טראַדיציאָן געווען א רויטער, אין זיין קולט האָט געוויס באזיענט די וועלט, ווי די איצטיגע מלחמה בעווייזט עס. וואנגענס האָהר זייענן געווען רויטליך, נערא, דער אלטער מעכטיגער הערשער, איז געווען א רויטער, אזוי איז אויך גע־ווען הענרי דער אכטער, איינער פון די שטארקסטע קעניגע פון ענגלאנד. אזוי זע־נען אויך אלע מאָדערנע נעקרוינטע קעפּ, כמעט ווי ריזס. און ווען זיי זיינען ניט רויט אפילו, אויב נאָר זיי זיינען ניט שווארץ מוזען זיי אויך געריבענט ווערען פאר ריזס, ווייל זיי זיינען דאָך צווישען די שטארקע.

ווי איהר זעהט אלזאָ, קאָן מען אויף אזא אופן לייכט איבערצייגען די לעזער אז סוף כל סוף וועלען די ריזס הארינג באזיענען די גאנצע וועלט, און דאָס האָט געטהון מר. פרעזיזער.

אבער אויף וועלכע אופן האָט מר. פרעזיזער געטהון דאָס? אמת, דער איד באזיענט, ער אליין ווערט אָבער מעהר באזיענט ווי ער עראָבערט די וועלט.

אין לענדער פון פרייהייט זעהט מר. פרעזיזער גרויסע כוחות וואָס צושפּליטע־רען דעם פונדאמענט פון אידענטהום.

מר. פרעזיזער זעהט דאָס דורך דער געמישטער הייראט וועלט דער איד פער־לאָרען צווישען די איבערגע נאציאָנען פון ער וועלט און דאָס געשעהט גראָדע דארט וואו ער איז א פרייער מענש. ער קומט צום שלוס דאָס די נאציאָנען צווי־שען וועלכע דער איד איז ניט פריי האָ־בען א גרויסען טעות אין זייערע באציהונ־גען צום אידען. יענע נאציאָנען האָבען דעם אידען פערפאָלגט, און אזוי ווי דעם אידען'ס וויעדערשטאנד'ס קראפט איז שטארקער פון זיין עקשנות צו עקזיס־טירען אלס איד, האָט דיי פערפאָלגונג געווירקט צו ערהאלטען די ראסע ביי זיין זכר ניט בלייבען, ער וועט זיין פערשלונגען פון די אנדערע ראסען. דער מחבר איז אזוי נוט אין וואוהל צו צוצוגע־בען, דאָס די וועלט וועט פראָפיטירען פון דיעזער פיל, וואָס זי וועט האָבען אראב־נעשלונגען.

אָט דאָס אונגעפעהר וויל מר. פרעזיזער האָבען מיט זיין בוך.

ווען כען וועט אָבער אונטערזוכען דאָס בוך, זאָגט דער קריטיקער אין דזיש־איש קראניקל, קאָן מען לייכט ענטדע־קען דאָס „שפּיצעל" וואָס מר. פרעזיזער טהוט אָב די לעזער פון זיין בוך.

א ליטעראַרישען קונץ האָט ער בעווי־זען דערמיט וואָס ער האָט געוואָרפען אן עלעקטרישען ליכט, א סאַרטש לייט, אויף דעם אידען. ווען איהר לעזט זיין בוך, זעהט איהר פאר זיך בלויז דעם אידען און קיין אנדער זאך ניט. עס ווייזט זיך אויף אויס ווי דער איד וואָלט געשטאנען אליין אין אונזיוועזען און געפיהלט זיך אין קיין פערבינדונג מיט מענשען, זאכען און אומ־שטענדען ארום איהם. אין דערצו נאָך איז דער מחבר זעהר פראקטיש און ער וואַרפט זיין ליכט איבעראל, וואו דער איד געפינט זיך און. זעלבסטפערשטענדליך, שיינט עס דאָס אויסער דעם אידען איז קיינער אויף דער וועלט ניטאָ. און דער פאר זעהט ער טאקי אויס ווי ער וואָלט געווען דער באזיענער. פון אלעס און אלע־מען.

לאָמיר זיך פארשטעלען, זאָגט דער קריטיקער, אז אלעס וואָס מר. פרעזיזער זאָגט אין אמת. לאָמיר אָנגעהמען, זאָגט ער, אז קאָלומבוס האָט געהאט אידיש בלוט אין זיינע אָדערען, דאָס דער ער־פאל ניט אונגעזיעגבאר. אמת, דער איד באזיענט, ער אליין ווערט אָבער מעהר באזיענט ווי ער עראָבערט די וועלט.

אין לענדער פון פרייהייט זעהט מר. פרעזיזער גרויסע כוחות וואָס צושפּליטע־רען דעם פונדאמענט פון אידענטהום.

מר. פרעזיזער זעהט דאָס דורך דער געמישטער הייראט וועלט דער איד פער־לאָרען צווישען די איבערגע נאציאָנען פון ער וועלט און דאָס געשעהט גראָדע דארט וואו ער איז א פרייער מענש. ער קומט צום שלוס דאָס די נאציאָנען צווי־שען וועלכע דער איד איז ניט פריי האָ־בען א גרויסען טעות אין זייערע באציהונ־גען צום אידען. יענע נאציאָנען האָבען דעם אידען פערפאָלגט, און אזוי ווי דעם אידען'ס וויעדערשטאנד'ס קראפט איז שטארקער פון זיין עקשנות צו עקזיס־טירען אלס איד, האָט דיי פערפאָלגונג איז דער מחבר, זעהר נאָך איז דער אויסרעדן פון דער וואָרפס אין ער ווייזט זיין ליכט איבעראל, וואו דער איד נע

ארום פארלאמענט אין
לעדזישסלייטשור.
פארטזעצונג פון פיידזש 4.)

לען די טויטע בענראבען די טויטע, לאזט איבער הינטער זיך אלע עראינערונגען וועגען שלעכטען, זעהט בעסער האט אייך ליעב איינער דעם צווייטען, ערמוטהיגט אייך געגענזייטיג, שטיצט איינער דעם אנ דערען כדי צו קענען צוזאמען אריבער־טראגען די לאסט וואס דיעזע שווערע צייט לעגט אויף אונז אלעמען ארויף.

און עס ווייזט זיך אויס: פיליכט וואלט יענער גריין געווירקט אויף דיעזע פערזאמלטע דאס זיי זאלען לאזען, אויב ניט די טויטע וועניגסטענס, די לעבעדיגע בענראבען די טויטע, און אויב ניט זיי זאלען זיך ליעב האבען וועניגסטענס אויף א שטיקעל צייט זיין שלום.

ווער ווייס אבער אויב אפילו א גלאדסטאן וואלט געווירקט.

און איבער וואס צו קריגען זיך איז פאראן געגוג. אמת, ניט אלע פראגען זיינען ווינטיג געגוג מען זאל איבער זיי פיהרען אזעלכע דעבאטען, איז דער תירוץ ערש־טענס איז ניט תמיד וויכטיג אין א הויז אף קאמאנס די פראגע, ניט תמיד האב־דעלט זיך עס וועגען דעם איבער וואס מען פיהרט דיסקוסיאנען, עס איז מעהרס־טען טהייל וויכטיג פאר ביידע צדדים און אמאל בלויז פאר איין צד אז מען זאל דע־באטירען, לשם דעבאטירען.

דאס מאהל, אמת, זיינען דעבאטירט געווארען פראגען פון גאנץ קליינער וויכ־טיגקייט, עס האט זיך אבער אויך געהאב־דעלט איבער זאכען וואס זיינען גאנץ ערענסט פון א רעגיערונגס שטאנד פונקט.

מיר וועלען אויסרעכענען די פונקטען, ניט לויט זייער וויכטיגקייט נאר נאך דער אָרדנונג:

פאר דער פובליק אקאונטס קאמיטע האט זיך געהאנדעלט וועגען טאבאק־יוועגען וועלכע זיינען געקויפט געווארען פון א טאראנטאר פירמא, וועלכע האט זיי געקויפט פון אן אמעריקאנער פירמא אין וועלכען מסחר די טאראנטאר פירמע האט פראפיטירט 48 טויזענד דאלאר.

אמת די טאראנטאר פירמא האט גע־ווייזען דעם גערדטקטען סאטאלאג פון די פריזען, האט מען דאך הייסט עס ניט גע־קויפט קיין קאטץ אין זאק עס איז אויך אמת דאס פון די פריזען וואס זיינען גע־דרוקט אין קאטאלאג האט די טאראנטאר פירמע נאך רעדוצירט די פריז אויף 10 פראצענט, ווייל עס איז א גרויסע קוואנ־טיטעט און, מען איז דאך עפעס פאטרי־אטען, דאס געהט דאך פאר דער מלחמה, קען מען דאך ניט זיין יענע זאך, לכן האט מען אראבגעלאזט 10 פראצענט פון דעם האלסייל פריז.

דאס איז טאקי אמת, ווי אזוי זשע האט די פירמא דאך פראפיטירט 48 טויז־זענד דאלאר? איז דער תירוץ א פשוט'ער תירוץ: די טאראנטאר פירמא האט געקראגען 25 פראצענט. אזוי, אז אוועק־גיבענדיג 10 פראצענט איז איהר אלץ גע־בליבען 15. טענה'ט די קאמיטע וואס נעהמט אב חשבון אז 48 טויזענד דאלאר איז אביסעלע צופיעל, און עס נעהמט זיך פיליכט דערפון וואס מען האט ניט גע־קויפט דירעקט פון דער אמעריקאנער פירמא.

* * *

מאנטאג האט דאס הויז בעשלאסען 100 מיליאן דאלאר פיר מלחמה אויסגא־בען פיר דעם קומענדען יאהר.

מר. סעמיועל יוהז, דער מיניסטער מיליטץ מיט דער הילף פון פאסטער, וועל־כער האט פערטראטען דעם פריים מיניס־טער, האבען צוערשט אנגעוויזען אויף וואס מען דארף האבען די אלע געלדער:

פאר. נעהאלט צו די סאלדאטען, פאר דעם אויסהאלטען זיי, פאר רייזע קאסטען פאר פענסיעס און זא ווייטער.

דער מיניסטער פון טרייד און קאמערץ, מר. פאסטער, האט ערקלערט, דאס דיא פאליסי פון דער רעגיערונג איז צו קויפען אלעס דירעקט פון דעם פאבריקאנט, מיט דער אויסנאהמע פון איינינע פעלץ, אין אנפאנג פון דער מלחמה, וואו מען האט זיך צוליעב איילעניש געווענדעט צו איי־ניגע מיטעלמען.

* * *

עס איז אנגענאנגען א שטיקעל דעבאטע וועגען א נייווי, א פלאטע, הייסט עס, פאר קענעדע. אזוי ווי פלאטעס האב־בען זיך הפנים ארויסגעוויזען צו זיין א ווינשענסווערטער ארטיקעל אין דער ווירטהשאפט פון א לאנד, לכן דענקען מאנכע אז מיר אין קענעדע הארפען אויך זעהען צו זיין מיט לייטען גלייך.

די רעגיערונג טענה'ט אפילו אז דאס הייסט זיך געדראפעט אויף די גלייכע וועגט, אז דאס דערמאהנט אין יענער זשאבע וואס האט בעשלאסען אז ניט אנ־דערש זי מוז זיין אזוי גראב אין פעס און גרויס ווי דער עלעפאנט, און כדי איהר ציעל צו ערייכען האט מען זיך געבלאזען אזוי לאנג און אזוי ברייט ביז — זי האט געפלאצט.

טענה'ט אבער די אפאזיציאן אז א לאנד וואס גרעניצט זיך אין מזרח און אין מערב מיט לאנגע פאסען ים מאר ניט, און דארף ניט זיין אהן א פלאטע.

די רעגיערונג האט געהאט פארגעשלא־גען אז אזוי ווי מיר זיינען דעמאקראטען טארען מיר ניט רויבען די סאלדאטען וואס ליגען אין די טרענטשעס פון זייער שטימע, און ווען עס קומט פאר דא עלעק־שאן זאלען די סאלדאטען אויף די שלאכט פעלדער אויף שטימען, האבען אבער גע־מוזט אייניגע פראגען וואס האבען א שייכו מיט'ן דין געמוזט צוערשט ענט־שיעדען ווערען און מען האט זיך געווענ־דעט צוערשט מיט א שעאלה ותשובה צום יוסטיץ מיניסטער מר. דאהערטי, וועלכער האט ערקלערט דאס אלעס וואלט געווען כשורה נור אזוי ווי איינצופירען צוליעב דעם א געוויסע סיסטעמע דארף קאסטען געלד שיקט ער דארום די זאך צוריק אז דאס הויז זאל איבער דעם וואוטען.

* * *

די אונטערזוכונגען וועגען דעם שיף סקאנדאל געהען נאך אן אן מען וויל האב־בען אז ניט נור האבען די מאנופעקטשר דערס שארען געטהאן דער רעגיערונג אין געלד, ניט נור האבען דורך דעם פיעל גע־ליטען די סאלדאטען וועלכע האבען גע־ליטען שמערצען גראבענדיג מיט זיי די טרענטשעס און ווערענדיג דורך געגעצט פון וואסער און שנעע, ניט נאר דאס. מען וויל האבען אז דאס האט פיעל שאדען גע־טהאן, דעם געדאנק פון "מייד אין קענע־דע". און אז מיר וועלען נאך צוגעבען אז אין דער פובליק אקאונטס קאמיטע איז פערהאנדעלט געווארען נאך א פראגע וועג־גען מיליטערישע בינאקלס, וועלכע זיינען געקויפט געווארען דורך אן איידזשענט, פון אמעריקא פאר וועלכע מען האט גע־צאהלט 52 דאלאר א שטיק, און קאסטען קאסטען זיי בלויז 32 דאלאר, אזוי אז דער בעל דבר האט געמאכט 20 דאלאר פראָ־פיט אין יעדער בינאקל, אז מיר וועלען נאך דאס צוגעבען וועלען מיר פערשטעהן אז קיין פאלשטענדיגער שלום קאן ניט זיין. האט דאך יערע פראגע אזוי פיעל שטאנדפונקטען און דערצו נאך איז דאך עפעס פאראן א רעגערונגס מיט אן אפ־זיציאן, אגן אז איינער זאגט טאג מוז דאך דער צווייטער זאגען נאכט.

* * *

אנטעריא.

מיטוואך מארטש 30.

וויליאם פראדפט פון סענטער יוראן, דער ליבעראל, האט אויסגעזעצט געגען דעם ליוסענס ביל פון דעם סעקרעטער פון דער פראווינץ מר. וו. דזשיי. האנגא, אז דער געדרוקטער ביל איז אנדערש ווי דער וואס איז געלעזען געווארען פאר דאס הויז. ווייל, ווי בעקאנט, איז אין לייסענס געווען א פונקט דאס מען זאל ניט טארען פערקויפען קיין שטארקע געטרענקע פאר סאלדאטען, דיעזער פונקט איז אין גע־דרוקטען ביל ניטא, דאס הייסט, קיין איין וואר ווערט ניט דערמאהנט וועגען סאלדאטען.

ווען מר. האנגא האט גענומען דאס וואר ווערט ער ערקלערט דאס דער פונקט איז יא פאראן נור אין אן אויסגע־בעסערטער פארמע.

עס נעפינט זיך נעמליך א פונקט דאס די לייסענס קאמיסיאן זאל האבען דאס רעכט צו פערוועהרען צו פערקויפען שטארקע געטרענקע צו וועלכער עס איז קלאסע פון דער בעפעלקערונג און אויף ווי לאנג זיי וועלען געפינען פאר נויטיג.

* * *

זאגסט פיהלט זיך דאס מען איילט זיך כדי צו שליעסן די איצטיגע סעסיע.

עס בעמערקט זיך אויך דאס די אפאזיצ יאן וויל דאס ניט לידען און דאס זי זוכט מיטלען אז די סעסיע זאל לענגער אנ־האלטען.

וואס פאר שריטע די אפאזיציאן נעהט נעהמען בלייבט איבער צו זעהען.

פאר וואס ער האט געוויינט

(סקיצע.)

(געשריבען פאר' „אידישען זשורנאל" פון שמואל באראין.)

דער מאלאנער, אזוי הא טמען איהם גערופען אין דעם רענס שאפ, אין וועלכען ער האט געארבייט. אז אן ארבייטער האט איהם עפעס געבעטען, פלעגט ער איהם אדרעסירען: לאנדסמאן! מאלע־נער! קומט העלפט מיר ארייפטראגען די זעק אויפ'ן וואגען, אדער אראבשלעפען די אייזען, וועלכע מען האט נור וואס גע־בראכט. דער פארמאן פון שאפ פלעגט איהם רופען נאך זיין נומער נאך, נומער 145, קומט אהער!

די יעניגע וועלכע האבען איהם נעהנ־טער געקענט, האבען איהם גערופען „רב יוסף".

אין דער היים, אין מאלען הייסט עס, האט מען איהם גערופען רב יוסף מא־טעלס. דער גרעסטער גביר איז ער געווען אין מאלען, א שטוהל פאבריק האט ער דארט געהאט, און האט דארטען בעשעפ־טיגט פיעלע ארבייטער. דעם צווייטען נאמען, מאטעלס, האט ער בעקומען נאך דעם שווער נאך זיינעם. זיין שווער האט געהייסען מאטעל, האט מען איהם גערו־פען רב יוסף מאטעלס.

א גרויסע ראלע האט רב יוסף מאטעלס געשפיעלט אין מאלען. כמעט גאנץ מא־לען האט פון איהם געלעבט. פונ'ם קלענ־סטען ביז'ן גרעסטען, האבען ביי איהם אין פאבריק געארבייט, און ווייל מאלען איז געווען א קליין שטעדטעלע, האבען אלע געצייגען זייער חיונה פון רב יוסף מא־טעלס פאבריק, און טראצדעם, וואס די מעהרהסטע ארבייטער, וועלכע זענען געווען בעשעפטיגט אין פאבריק זענען געווען גוים, דאך איז די פאבריק געווען געשלא־סען שבת, ווייל רב יוסף מאטעלס איז געווען א שטרענג פרומער איד. פרייטאג א שעה פאר ליכט בענשען איז די פאבריק געווען געשלאסען ביז זונטאג בייטאג. ווען אלע ארבייטער האבען זיך אין פאבריק גע־נומען קלייבען, געצאהלט האט ער לויט פאר א גאנצער וואך.

דער נאמען רב יוסף מאטעלס איז געווען ווייט פערשפרייט איבער אלע ארו־מיגע שטעדט און שטעדטלאך. איבעראל האט מען געוואוסט פון רב יוסף מאטעלס פאבריק, און איבערהויפט פון איהם אליין, ווארום ווען ער פלעגט אמאהל קומען אין איסקאראסט, אין הארשעקע, אדער אפילו אין זשיטאמיר, האבען אלע פון איהם הנאה געהאט. ער פלעגט אלעמען שענקען מיט א פולער האנד, אויפ'ן שוהל, אויף ביקור חולים, אויפ'ן הקדש. ער פלעגט ניט דורכלאזען קיין אינסטיטוציאן ער זאל עפעס ניט שענקען.

אין אמעריקא איז רב יוסף מאטעלס געקומען נאכדעם ווי דער הייליגער רוסי־שער סיגאר האט ערקלערהרט, אז מאלען איז א דארף (א סעלא) און דארטען טהא־רען קיין אידען ניט וואוינען, און דער סע־נאט האט בלויז געגעבען צייט זעקס מא־נאטען זיך פון דארט אריינצוקלייבען. ווען דער מאלענער אריאדניק האט ר' יוסף מאטעלען געבראכט דעם אוקאז, האט ער זיך געגעבען א שטעל, מיט א געשריי, „סטייטש! איך בין דא געבויידען און אויס געהאדעוועט געווארען. מיט וואס פאר א רעכט וויל מען מיך פון דאנען אריינ־טרייבען? אט שרייב איך א פראשעניע צום מיניסטער, און וועל..." ער האט טאקע געשריבען און געהאן, אנגעשטעלט ארוואקאטען, געשמירט מיט געלד דארט וואו מען האט בעדארפט, אבער עס האט גארנישט געהאלפען אום אין גאנצען ניט רואינירט צו ווערען, האט ער זיין פאב־ריק איבערגעגעבען אויף א נוים גאמען, זיינער א שכן, וועלכער האט זיך גערע־כענט פאר זיין בעסטען פריינד. פיעל טובות האט איהם רב יוסף מאטעלס גע־טהאן און דערפאר האט ער גערעכענט אז זיין שכן וועט מיט איהם אויף האנדלען מיט יושר. עס האט זיך אבער אויסגע־לאזען קאפויר. די ערשטע צייט איז דער גוישער שכן געווען ניט מעהר א סטאטוס, ווי מען זאגט, עס איז בלויז געגאנגען אויף זיין נאמען, אין דער אמת'ן איז יוסף מא־טעלס געווען דער בעל הבית, ביסלאכ־ווייז האט דער גוי גענומען אויף זיך קו־קען ווי אויף א ריכטיגען בעל הבית און האט גענומען דיקטירען דעם אידען, וואס אן ווי ער זאל טהאן. עס איז געקומען אזוי ווייט, דאס פאר דעם אידען איז שוין מעהר קיין פלאץ ניט געווען אין זיין איינענער פאבריק און נאך פיעל צרות און מאטעריגקייט, איז איהם קוים געלונגען ארויסצוקריגען ביים גוי א פאאר הונדערט רובעל און דערמיט איז ער אוועק.

רב יוסף מאטעלס, דער מאלענער גביר איז איבער נאכט געווארען א קבצן, ער מיט זיין נאנצער פאמיליע האבען זיך ארויסגעקליבען אין דער דערבייאיגער שטאדט איסקאראסט, יעדער איינער האט אויף איהם געקוקט מיט מיטלייד, מען האט איהם בעדויערט און דאס האט ער ניט געקענט פערטראגען. דעם שטאלצען מאלענער גביר איז ניט אנגעשטאנען מען זאל אויף איהם קוקען און איינמאהל קומענדיג פון גאס אהיים, האט ער זיך אפגערופען צו זיין ווייב:

„חנה! דו הערסט, איך האב בע־שלאסען צו פאהרען קיין אמעריקא, איך קען דא מעהר ניט לעבען, איך וועל דא שונאיציען אויסגעהן אט אזוי".

חנה האט פערבראכען די הענד זיך בעוואשען מיט זודיגע טרעהרען, אבער ר' יוסף איז געבליבען ביי דאס ווייניגע.

„איך פאהר און שוין, הענד ב"ה האב איך, האט ער געטענהט, און אמע־ריקא זאגט מען איז א מדינה וואו ארבייט איז קיין שאנדע ניט, וועל איך געהן אר־בייטען, גאט ב"ה וועט מיך ניט פערלאז־זען, ווי ער האט מיט מיר געפיהרט ביז יעצט, וועט ער ווייטער פיהרען, איך בין ביי זיך ניט אראפגעפאלען."

שווער איז נור געווען רב יוסף'ן זיך אפצורייסען און געזעגענען זיך מיט זיינע קינדער. (5 קינדער האט ער געהאט) די גאנצע צייט פון געזעגענען זיך, האט ער קיין טרעהר ניט ארויסגעלאזען, אזא טבע האט ער שוין געהאט, ער האט ניט געקענט וויינען, נור אינווענינ איז איהם דאס הארץ אין שטיקער צוריסען געווארען, זיין גנים איז געווען פערקרימט מיט א שמערצהאפטען שמייכעל, ווען ער האט זיך צוקושט מיט זיין מיזיזיניקעל, און דער לעצ־טער איז צו איהם צוגעפאלען מיט א גל־ווין „טאטע וואהרין פאהרסטו? און פאר וואס פאהרסטו פון אונז אוועק?" איז ער ביים ערשטען אויגענבליק געבליבען ווי פערשטיינערט, באלד אבער האט זיך זיין פנים א קרים געטהאן, ער האט זיך ווי מיט גוואלד א רים געטהאן און איז ארויס פון הויז.

אין טאראנטא, קענעדע, איז ער גע־קומען, ער האט געהערט, אז דא איז א אידישע שטאדט, מען קען אפהיטען אי־רישקייט אז מען וויל, און דאס איז גע־ווען איז דער הויפט זאך. די ערשטע צייט זיין אנקומען, האט ער געפרוביר־ט האנד־ען. אביסעל געלד האט ער געהאט, האט ער דא אבער קיין פרייד ניט געהאט און אליין האט ער ניט געוואוסט וואוהין זיך צו קעהרען.

עס איז איהם ניט גענאנגען. פערלען מיט רענס האט ער ניט געקענט, ער האט עס אויף פרוביר־ט, אבער אזוי שנעל ווי ער פלעגט צונעהן צו א טיהר און וועלען א קלאפ טהאן, פלעגט זיך איהם די האנד ניט ריהרען, ער פלעגט זיך אומקעהרען צוריק אהיים א דערשלאגענער. טהאט־דעם וואס אין דער היים איז ער געווען אזא גרויסער סוחר, האט ער עס דא ניט געקענט זיין, און נאך פיעל מוה איז איהם געלונגען אריינצונעהן ארבייטען אין א רענס שאפ, וואו ער האט פערדיענט פינף דאלאר א וואך. ער האט זיך געדונ־גען א קליינעס צימער ביי א אידישער פאמיליע, פאר וועלכען ער האט געצאהלט דריי דאלאר א וואך, עסען פלעגט ער בלויז טרוקענעס, פלעגט שפארען א סענט צו א סענט און אוועקשיקען זיין חנה'ן מיט די קינדער.

נו, אט איז אנגעקומען דער גרויסער אידישער יום טוב פסח. רב יוסף מאטעלס האט בעדארפט דינגען פסח ביי דער בעל הבית'ס־טע, וואו ער איז געשטאנען, ווייל פסח קען מען מיט טרוקענע שפייזען ניט אפקומען, און ווידער האט ער געוואלט פראווען א סדר ווי עס געהער צו זיין, עס איז דאך עפעס פסח אויף דער וועלט, אזא יום טוב, ניט קיין קליינינקייט.

ערב יום טוב איז רב יוסף אוועק און שוהל און געהענדיג צוריק, האט ער ער־וואר־טעט צו טרעפען א געגרייטען טיש ווי עס געהער צו זיין פסח. צו זיין ערשטוי־נונג, האט ער אבער אויפ'ן טיש דער־זעהען אנגעשטעלטע כלים ווי נאך סאפער שוין. יד מעסעס פון הויז האט איהם ער־קלערהרט, אז איהר מאן האלט ניט פון די צערעמאניעס, ער האט שוין אפגעגעסען סאפער און איז אוועק פאר ביזנעס, און האט איהם געזאגט דאס אויב ער וויל עסען, וועט זי איהם אויף געבען סאפער.

עס איז איהם צוערשט געווארען קשה וואס היישט פסח, א איד פראוועט ניט קיין סדר, נור ער האט זיך גלייך פער־ענטפערט, אמעריקא, פריי־דענקערס. ער האט געבעטען דער מיסעס, זי זאל איהם אויסקלייבען דריי גאנצע מצות, אביסעל מרור און די אנדערע שאר ירקות, וואס מען דארף צו א סדר און איז ארויפגעגאנ־גען צו זיך אין חדר אפצורייכטען דעם סדר.

ער האט צוגערוקט דעם טראנק צום וואשינג סטעגד און האט גענומען זאגען די הגדה. די הארץ איז איהם אזוי פער־קלעהמט געווארען, אז ער האט זיך ניט געקענט ריהרען פון ארט און האט וויי־טער ניט געהענט זאגען. פערשיידענע בילדער האבען זיך איהם פארגעשטעלט. ער האט צוגעמאכט די אויגען און האט דערזעהען ווי ער זיצט ביי זיך אין דער היים אין מאלען. אט געהט ער מיט די קינדער פון שוהל, געהט ארויס אין שטוב, עס איז ליכטיג און פרעהליך, חנה האט שוין ציגעריכט די היסה־בעט, דער סדר איז צוגעגרייט, ער זאגט „גוט יום טוב, טהוט אן דעם קיטעל, זעצט זיך אויפ'ן היסה־בעט און טהוט א זאג מיט א הילל בענדער שטימע: קדיש. דער מיזיזיניקעל ענטפערט מיט זיין קינדערש קולכעל: "פסח אויף דער נאכט, אז דער טאטע קומט פון שוהל מאכט ער קידוש".

" קדיש, מורמלען יוספ'ס ליפען מע־כאניש. מען ענטפערט איהם אבער ניט ער עפענט די אויגען און דערזעהט זיך אין זיין ענגען חדר זיצענדיג אויפ'ן טראנק. עס שטעלט זיך איהם פאר זיין חנה מיט די קינדער אין איסקאראסט, וואו זענען זיי יעצט? וואס טהוען זיי? און דאס הארץ קלעמט, קלעמט, און רייסט זיך פון ברוסט קאסטען, ער זוכט צו פער־טרייבען די גערענקען פון קאפ, עס איז פסח, ער דארף פראווען דעם סדר און דו געדענקען קריכען וואס ווייטער, ווילען ניט אפטרעטען פון איהם. אט זעהט ער זיין חנה'ן מיט די קינדער, ווי זי לייגט נייבאך אין בעט, איהר פסח איז פער־שטערט, איהר מלך איז ניטא, די קינדער טוילען זיך צו דער מאמען, ווי דערשראק־קענע שעפעלאך. ער מאכט זיך הארץ און נעהמט זאגען די הגדה. אבגעזאגט כהא לחמא, קומט ער צו מה נשתנה.

ער מאכט זיך הארץ און שרייט אויס מה נשתנה.

און ניט ווילענדיג שטעלט זיך איהם פאר ווי זיין מיזיזיניקעל פאלט צו איהם צו און פרעג איהם מיט א געוויין, „טאטע וואוהין פאהרסטו? און פאר וואס פאהר־סטו פון אונז אוועק? פאר וואס האסטו אונז איבערגעלאזען אליין?"

יוספ'ס פנים טהוט זיך א קרים אויסער־געזעוהנליך, צוויי גרויסע טראפענס טרעה־רען רינע ארויס פון זיינע אויגען און קייקלען זיך איבער די טרוקענע באקען און פאלען אראפ אויף דער ערשט גראה גע־וואר־ענער בארד, ער טהוט א שווערען שלונג ווי פון איינעם וואס ווערגט זיך און שליינגט א טרעהר נאך א טרעהר.

צום ערשטען מאהל אין זיין לעבען האט יוסף מאטעלס געוויינט.

א היהנערשע הד גדיה

פון א בעל הגדה, איבערגעגעבען צום דרוק דורך ל. ראזענבערג

אין בין אן אוי, א היהנערשע אוי.
איך בין די הוהן וואס האט געלייגט די אוי, און האב דערפאר געקראגען א סיע־דעלע און קערנער.

איך בין דער פארמער וואס פער־מאגט די הוהן, וואס לעגט די אויער, וועל־כע איך פערקויף פאר 20 סענט א דאזען.

איך בין דער מאן, וואס פיהרט די אויער צום סטיישאן פון פארמער, וואס פערמאגט די הוהן, וואס ליינט די אויער, און וואס קריגט דערפאר א סעריעלע מיט קערנער.

איך קריג פאר'ן צופיהרען 2 סענט א דאזען.

איך בין די עקספרעס־קאמפאניע, וואס נעהמט איבער די אויער פון דעם וואס ברענגט זיי צום סטיישאן, פון פארמער, וואס פערמאגט די הוהן, וואס לעגט דיא אויער, און קריגט דערפאר א סעריעלע מיט קערנער.

איך קריג דערפאר 6 סענט א דאזען.

איך בין דער אייזענבאהן־מאגנאט, וואס פיהרט די אויער פאר דער עקספרעס קאמפאניע, וועלכע נעהמט זיי איבער פון מאן, וואס ברענגט זיי צום סטיישאן פון פארמער וואס פערמאגט די הוהן, וועלכע לייגט די אויער און קריגט דערפאר א סעריעלע מיט קערנער.

איך קריג דערפאר 4 סענט א דאזען.

איך בין דער האלסיילער, וואס פער־פאק די אויער אין "קאלד סטארעדזש" באלד ווי איך קריג זיי פון טריין, וואס פיהרט זיי פאר דער עקספרעס קאמפאניע וואס נעהמט זיי איבער פון מאן, וואס ברענגט זיי פון פארמער וואס פערמאגט די הוהן, וואס לעגט די אויער און קריגט דערפאר א סעריעלע מיט קערנער.

איך בין דער פערמיטלער צווישען גראסערי מאן און דעם האלסיילער, וואס פערפאקט די אויער אין "קאלד סטא־רעדזש" באלד ווי ער קריגט זיי פון טריין וואס פיהרט זיי פאר דער עקספרעס קאמ־פאניע, וואס נעהמט זיי איבער פון מאן וואס ברענגט זיי פון פארמער וואס פער־מאגט די הוהן, וואס לייגט די אויער און קריגט דערפאר א סעריעלע מיט קערנער.

איך קריג דערפאר 48 סענט א דאזען.

איך בין דער גראסערי מאן, וואס פער־קויף די אויער, וואס איך האב געקויפט פון פערמיטלער צווישען מיר און דעם האל־סיילער, וואס פערפאקט די אויער אין קאלד־סטארעדזש, באלד ווי ער קריגט זיי פון טריין, וואס פיהרט זיי פאר דער עקס־פרעס קאמפאניע, וועלכע נעהמט איבער די אויער פון מאן, וועלכער ברענגט זיי פון פארמער, וואס פערמאגט די הוהן, וואס לייגט די אויער אין דער־ענט פון פארמער, וואס פערמאגט דיא הוהן וואס לייגט די אויער, וואס קריגט דערפאר א סעריעלע מיט קערנער.

איך קריג דערפאר 60 סענט א דאזען.

איך בין דער שלימזלדיגער קאסטומער, וואס האב געגעסען די אויער, וואס מיין אידענע האט געקויפט פאר 60 סענט א דאזען פון גראסערי מאן, וועלכער האט זיי געקויפט פון פערמיטלער צווישען האלסיילער וואס האט זיי פערפאקט אין "קאלד סטארעדזש" באלד ווי ער קריגט זיי פון טריין, וואס פיהרט זיי פאר דער עקס־פרעס קאמפאניע וואס נעהמט זיי איבער פון מאן, וואס ברענגט זיי פון פארמער וואס פערמאגט די הוהן, וואס לייגט די אויער און קריגט דערפאר א סעריעלע מיט קערנער.

איך בין דער אייזענבאהן־מאגנאט, וואס פיהרט די אויער פון דער עקספרעס קאמפאניע, וועלכע נעהמט זיי איבער פון מאן, וואס ברענגט זיי צום סטיישאן פון פארמער וואס פערמאגט די הוהן, וואס לייגט די אויער אין דער־ענט פון פארמער, וואס פערמאגט דיא הוהן, וואס לייגט די אויער, וואס קריגט דערפאר א סעריעלע מיט קערנער.

איך בין דער פארמער, וואס פער־מאגט די הוהן, וואס לייגט די אויער, וועל־כע איך פערקויף פאר 20 סענט א דאזען.

איך בין דער מאן, וואס פיהרט די אויער צום סטיישאן פון פארמער, וואס פערמאגט די הוהן, וואס לייגט די אויער, און וואס קריגט פריה צוגעשיקט.

ספעציעל פערפערטיגטע טיש־וויין כשר לפסח פאר ביליגע פרייזען.

פסחדיגע ברענדיס און וויינען

אימפארטירט פון די בעוואוסטע וועלט־בעריהמטעסטע דיסטילערים.
ספעציעל געארדערט פאר פסח ביי די אלט־עטאבליירטע ליקער דיעלערס

דזש. וז. רייען

188 קווין סטריט וועסט

פאן מיין 106

כשר'ע שנאפסען לפסח, רוסישע 70־גער, 80־גער און 90־גער, שליוואוויטש, ווישניאק, כרמל און זא ווייטער צו אמת ביליגע פרייזען.

ניט אייער אָרדער וואס פריהער, כדי איהר זאלט עס קריגען פריה צוגעשיקט.

ספעציעל פערפערטיגטע טיש־וויין כשר לפסח פאר ביליגע פרייזען.

קויפט יעצט——לכבוד פסח

מיר מאכען בעקאנט דעם מאראנבאר פובליקום דאס אונזער סטאק בעשפעהט פון אללע סמיילס

מטנער, פרייזז און מינדער שיך

אונזערע פרייזען זיינען צופרידענשטעלענדער. און אונזער בעראנדלונג און ראיאליטעט ווערט פערזיכערט ביי אייער אלט־בעקא־נפען פר יגד כר. מילדער אונטער וועמענס מענגדושטענס עס איז

די עמפייער שוה סטאר, 105 קווין סט. וועסט

קומט עקזאמענס אונזער סטאק שיך און איבערצייגט זיך זעלבסט.

THE EMPIRE SHOE STORE

105 Queen St. W.
Opposite Elizabeth St.

דאס זיינען די נעמען פון די מנדבים אויף מעות חטים פון דער איסט ענד:

קאלעקטעט ביי מר. ביבער און מר. גלאז.

מר. ווייסבערג, קווין סט. איסט $2.00
מר. טאנאר, קווין סט. איסט $1.00
מר. קאלט, קווין סט. איסט $1.00
מר. ראבין, קווין סט. איסט $1.00
מר. פרענקלין, קווין סט. איסט $1.00
מר. סאד, 148 אנטאריא סט. 2.00
מר. אדמאן פארלאמענט סט. 1.00
מר. זעלדין 198 פארלאמענט סט. 1.00
מר. קאהען, אנטאריא סט. $1.00
סעקרעטער איסט ענד ליידיס סאסייטי $1.00
מר. לעווינסאן, 23 אנטאריא סט. 1.00
מרס. שטערן 317 ווילאן סט. $1.00
מר. ח. פיין, 143 אנטאריא סט. 50
מרס. קרים 174 אנטאריא סט. 50
מר. י. מילקין 3 שומאק סט. 50
מר. בערקאוויטש 126 סאקוויטש סט. 50
מר. ראעל 135 סאקוויטש סט. 50
מר. טאנאר, 2 קווין איסט 50
מר. בערקאוויטש קווין סט איסט 50
מר. ט. לערמאן קווין סט. איסט 50
מר. איידעלמאן קווין סט. איסט 50
מר. דזשעקסאן פארלאמענט סט. 50
מר. מ. גלירס 157 אנטאריא סט. 50
מר. סעמיועל קווין סט. איסט 50
מר. ד. פאללעס קווין סט. איסט 50
מר. י. נאלדבערג בערקלי סט. 50
מר. אלפערט קינג סט. איסט 50
מר. ל. פאללאק קינג סט. איסט 50
מר. שולמאן קינג סט. איסט 50
מר. נאלדבערג קינג סט. איסט 40
מר. פעלדמאן קווין סט. איסט 35
מר. ש. דרשטיין מיזלן סט. 30
מר. איטשקאוויטש 190 אנטאריא סט. 25
מרס. ראפאלאכט 208 אנטאריא סט. 25
מר. ראפט 252 אנטאריא סט. 25
מר. סמיטה 250 אנטאריא סט. 25
מר. מאנדעל 271 אנטאריא סט. 25
מר. נירן 149 אנטארי אסט. 25
מר. גרינבערג 150 אנטאריא סט. 25
מר. דאן 152 אנטאריא סט. 25
מר. גראסס 168 אנטאריא סט. 25
מר. גאלינסקי 313 ווילטאן עוו. 25
מר. דוראפסקי 313 ווילטאן עוו. 25
מר. סמיטה 370 ווילטאן עוו. 25
מר. פאסטאל 331 ווילטאן עוו. 25
אהן א נאמען 331 25
מרס. זילבערמאן שומאק סט. 25
מר. מאנדעל 306 שומאק סט. 25
מר. קראפטשיק 232 שומאק סט. 25
מרס. געלמאן 212 ריווער סט. 25
מר. ארלער 37 קאנוויל סט. 25
מר. מענדעלסאן 51 שומאק סט. 25
מר. ראנאוויטש 3 טרעפאן סט. 25
מר. ראזענבערג 2 אנטאריא פל. 25
מר. ראזענבערג 23 אנטאריא פל. 25
מר. ז. רוחמאן, שוחט 100 אנטאריא סט. 25
מר. מ. רומאק אנטאריא סט. 25
מר. עדעלמאן קווין סט. איסט 25
מר. קאן 185 קווין סט. איסט 25
מרס. שעראייזען 201 קווין סט. איסט 25
מר. פאמעראנץ קווין סט. איסט 25
מר. קאלעס קווין סט. איסט 25
מר. לייבוש קווין סט. איסט 25
מר. וואלקין קווין סט. איסט 25
מר. בלענקין פארלאמענט סט. 25
מר. אייבערהעם קווין סט. איסט 25
מר. עטהין דזשעראד סט. 25
מר. נריבען קווין סט. איסט 25
מר. דזשייקאב קינג סט. איסט 25
מר. קאפלער קינג סט. איסט 25

דער פסח פעסט פון דער נאציאנאל־ראדיקאלער שול.

———):—:(———

נעכטען אוועגד האט די נאציאנאל־ראדיקאלע שול געפייערט איהר פערטען יעהרליכען פסח־פעסט אין לוריק טהעא־טער.

די האנצערטען פון דער שול צייכנען זיך תמיד אויס מיט זייער אידישען כא־ראקטער, ווי אויך מיט דער פאלקסטימליכ־קייט, דורך די ליעדער וועלכע ווערען גע־זונגען פונ'ם שיל־באהר.

ביים נעכטיגען אוועגד, האבען ביים עולם איבערהויפט אויסגענומען די פאלקס ליעדער פון א פסהדיגען אינהאלט ווי „חד גדיא" און „בוריקעס אויף פסח".

א רייהע פון קינדער האבען דעקלא־מירט, און הער זוסמאן קאפלאן האט ביי־גשטייערט די מוזיקאלישע אבטהיילונג, שפיעלענדיג מיט ערפאלג איניגע נומע־רען.

———):—:(———

א עלעקשאן מיטינג

אין אידישען פאלקס פעראיין

זונטאג 4־טען אפריל ה. דחול המועד

פסח אום 1 אוהר שארפ ווערט אבגעהאל־טען ווערען אן עלעקשאן מיטינג אין טאראנטאר אידישען פאלקס פעראיין 73 עלם סטריט, פיר די ווייטערע 6 מאנאטען. מיר מאכען דערום אויפמערקזאם אלע מעמבערס און מעמבערינס, און אלעמען וועמען דער פעראיין אינטערעסירט דאס זיי מוזען אנוועזענד זיין.

איהר קענט ווערען מעמבערס באלד ביים מיטינג און וואוטען גלייך מיט אלעמען.

אויך די מעמבערס וואס האבען צו־ליעב ארבייטסלאזיגקייט ניט געקענט צאהלען זייערע דיוס זיינען געבעטען צו קומען אין צייט.

קומט אלע ווי איינער, און העלפט בוינען די נויטיגע היים פיר די עלענדע אידען וואס ווערען פערכאפט פון אונזערע נשמה כאפער.

מיט אכטונג
דזש. גראנער טשעהרמאן
ה. מ. קירשענבוים סעקרעטער

———

א קאנצערט וועלכער דארף אונטער־שטיצט ווערען.
2099—4—4)

|

לכבוד פסח

L. WHITE & SON
177 Queen St. W
Phone Adelaide 2015

קלינט, פרעסט, פארבט און פי קסט אייערע קליידער

ביי ל. ווייהט אונד סאנס

די גוט בעזואוסטע אידישע קלינערס 177 קווין וועסט, אנטקעגען יוניווערסיטעט עוי. אדלייד 2015.

האט איהר שוין בעזוכט דעם נייעם

דיינינג רום אונד רעסטאוראנט

איז 192 ספטדיינא עזוניו, (נייער קווין)

עס איז פיר אייער אייגענעם בענעפיס

ראם שעהנסטע פלייז אין אמעריקא פיר ליידים און דושענטעלמען. גוטע נעשמאקפולע כשר'ע שפייזען און גוטע בעהאנדלונג גאראנטירט.

גרינבלאט, 192 ספטדיינא עזוניו, (נענען איבער פהיבי סטריט)

לכבוד פסח! בארגיינס לכבוד פסח!

די וועסט ענד דריי־גודס סטאר

ר. ראזען פראפעריטאר

585 קווין סטריט וועסט

ניט א געלעגענהייט דעם אידישען עולם צו קויפען אלעם נויטווענדיגעס וויא סיזטס, דריי גודס אין דושענטס פארניש־ינג צו ספעציעלע רעדוצירטע פרייזען. צו די לעזער פון זשורנאל אן עקסטרא דיסקאונט פון 10 פראצענט אין דאלאר מיסברענגענדיג דיזען קופאן. 1873—4 2

פעדלערס און סטאר קיפערס

די בעסטע סגולה אנצוהאלטען קאסטומערס און צו מאכען געלד איז צו קויפען גורס, פענסי גורס, דזשולערי און נאוועלטיס ביי קאפלאן און קא. האלסיילער און דושאבער 229 קווין סטריט וועסט טאראנטא, דער באוואוסטער האלסייל פלאטץ וואו פיעל פערלעי זענען באריכט געוואורן. דושאב לאטס זענען שטענדיג דא. אדערס פינקטליך אטענדעט.

קאפלאן און קא. דושאבער 229 קווין סט. וו. טאראנטא אנט. טעלאפאן עדלייד 3772.

פאטראנייזט די איינצינע איד'שע ווינדא קלייניג קאמפאני

מיר אטענדען צו אלערהאנד הויז, פעקטארי, אפיסעס און סטאר קלייניג. בעסטע ארבייט צו די ביליגסטע פרייזען. מיר מאכען קאנטראקטען מאנאטליך און יעהרליך. טעלעפאנירט 1 אדעלייד סט. איסט, פאן מיין 7391. ביי־נאכט און זונטאג טעלעפאנירט קאלעדוש 4319.

New York Window Cleaning Co
1 Adelaide E

ONTARIO LAUNDRY CO. Ltd

זי — מיין ליגדשע יוועק צעקומס די בעסטע אויפערקזאמקייט.
ער: יעס. און מיינע העמדער און קאלנער בע קומען די שעהנסטע פעסטיק אבארבייטונג און אויסקום, וועל בעפעלט מיר זעהר שטארק.

אנטריא לאנדרי ר'. לימיטד
91 ערוואהרה סט. טעל. מיין 4821

לעזט דעם „אידישען זשורנאל"

MEET ME AT THE FIRESIDE **Strand** YONGE NEAR KING
CONTINUOUS 10 AM. TO 11 PM. MATS 5c-10c EVES 5c-10c-15c

דאנערשטאג פרייטאג און שבת
טשארלעס ראק און ערנא פלוגראט אין
די קינגס מיניסטער
א דריי אקטינע דראמא פראדוצירט אין
לאנדאן ענגלאנד
סטרענג מלחמה סעריעס
און צוויי אנדערע פראכטפולע פאטא־
פלייס
בלויז פאר דריי טעג
אנהויבענדיג מאנטאג אפריל דעם 5טן
אנהויבענדיג מאנטאג אפריל דעם 5־טען
ווילליאם פארנים
אין ווילסאן באראעס אונשטרעבליכע
דראמא
„דער צייכען פונ'ם צלם".

וויכטיג פאר דעסטאראנס, דעלינאטעסנס סטארס, און אייז קרים פארלארס

זאלקאוויטשעס כעוואוסטע כארן־ביעף און וואורשט בעקומט איהר יעצט מיט צוויי סענט ביליגער אייפ'ן פונט, אבער בלויז פאר קעש.

מ. זאלקאוויטש

694 ריטשמאנד וועסט.

CANADIAN PACIFIC

נייע טריין סערוויס
טאראנטא — מאנטרעאל, אטאווא
דורך „לייק אנטאריא שאור ליין".
פאסט טיים נאך אשאווא, פארט האופ קייבורג, בעללוויל. טרענטאן א. נ. ווייטער.
איינצעלהייטען פון סי. פי. אר. איי־דזשענטס, אדער שרייבט מ. ג. מורפהי דיסטריקט פעסענדזשיר איידזשענט, טאראנטא

דאנערהייראטעראנעקדט

צו די שרייבער פון דער „אונפערהיי ראטער וועלט".

קיינע אדרעסען פון די שרייבער פון דער „אונפערהייראטער וועלט" ווערען ניט ארויסגעגעבען.

די וואס ווילען ענטפערען אויף די בריעף אין דער "אונפערהייראטער וועלט" מוזען דאס טהון דורך אונזער קאלום „פערזענליכעס".

בריעף צו דער „אונפערהייראטער וועלט" זאלען געשריבען ווערען אין איי־דיש, ענגליש אדער העברעאיש.

שרייבט אויף איין זייט פאפיער.

ווען איהר פעראינטערעסירט זיך מיט איינעם פון דיזען בריעף שרייבט אייער פערלאנג, נאמען און אדרעס אין אונזער קאלום "פערזענליכעס" און דער בעטרעפענדער אדער בעטרעפענדע פערזאן וועט מיט אייך קארעספאנדירען.

אויב איהר ווילט קענט איהר אנגעבען א באקס נומער אנשטאט דעם נאמען און אדרעס.

איהר קענט אויך צושיקען אייערע אדווערטייזמענטס דורך פאסט, ביילעגענ־דיג סטעמפס פאר דער בעטרעפענדער סומע.

רעדאגירט פון

יהודית

ווערטהע מאדאם יהודית!

ערלויבט מיר א שטיקעל פלאץ אין די קאלומס פון דער איינפערהייראטע וועלט זיך פארצושטעלען.

איך בין א יונגער מאן, 22 יאהר אלט. געבארען אין גאליציען פון זעהר פיינע עלטערען. אלענפאלס די וועלט וועט זיך פעראינטערעסירען מיט מיין בריעף וועט אליין אויסגעפינען. איך אליין בין דריי יאהר אין קאנאדא, איך בין אין די קלאטהינג ביזנעס, וועלכע איז ווערטה עטליכע טויזענד דאלאר.

לייטע זאגען, דאס איך בין ניט קיין מיאוסער.

איך וואלט געוואלט שליסען בעקאנט־שאפט מיט א יונגער ליידי ניט עלטער פון 20 יאהר, זי דארף ניט האבען קיין געלד ווייל איך זוך עס ניט, איבערהויפט אן דער מעגש זאל זיין א מענש אן זאל וויסען ווי אבצושאצען א מענשען, און זאל זיך ניט שעהמען מיט איהר נאציאן, זי. מיין האבען א שעהנעם אויסזעהען און ווע־לען וואהנען אין א קאנטרי ווייל מיינע ביזנעס זיינען אין א קאנטרי.

אויב וועלכע עס איז שעהנע מיידעל, איז פעראינטערעסירט אין מיין בריעף וועט זי אין מיר געפינען א טרייען פריינד אין לעבען.

מיט גרוס
דער קאנטרי באי.

ווערטהע מאדאם יהודית!

לעזענדיג די אונפערהייראטע וועלט, האב איך בעשלאסען צו שרייבען דיזען לעטער און פרובירען מיין גליק.

איך בין א יונגער מאן פון 22 יאהר איך קען לעזען און שרייבען גוט ענגליש און אוויך לעזען און שרייבען אידיש. אין בין ניט קיין ארבייטער, איך בין א ביזנעס־באי. איך האב שוין געטרייט ביזנעס פאר ניט קיין ארבייטער, איך בין א ביזנעס־באי. איך האב געמוזט אויפגעבען ווייל איך האב ניט געהאט גענוג געלד. יעצט איז שוין ביי זעקס מאנאטען וואס איך האב אויפגעגעבען מיין ביזנעס און פון דאן אן ארבייט איך ניט, ווייל איך מיינע ביזנעס איז יעצט זעהר סלא.

מיין יעצטיגער פערלאנג און אויך מיין איינצינער וואונש איז זיך צו בעקע־נען מיט א יונגע מיידעל אדער אביסעלע עלטער מאכט אויך ניט אויס וואס זאל האבען געלד אז איך זאל קענען געהן אין ביזנעס, אדער זאל זיך אברופען א פאטער פון א טאכטער וואס האט א ביזנעס און זאל זיין ווילג מיר אריינצונעהמען אין די ביזנעס. איך בין ווילג צו געהן און בעטען ביי דעם פאטער און איהם איבער־צייגען מיינע פעהיגקייט אין ביזנעס און אויב די איבענדערמאהנטע פערזאנען ווע לען זיך אין מיר פעראינטערעסירען קען איך זיי גאראנטירען אז זיי וועלען זיך ניט שעהמען מיט מיר סיי אין א אידישע קאמפאניע און סיי אין א ענגלישע קאמ־פאניע. איך גלייך זיך ניט צו בעריהמען.

אנטוואָרט מיט געגעבען ווערען ניט שפעטער ווי ביז פרייטאג ווייל איך דענק צו פאהרען קיין באפלא ביז יארק.

דער אברייזענדער

טיקעטס און מאני ארדערס צו אלע וועלט טהיילען

מעלוויל - דיווים

ר. מ. מעלוויל — דוש. פ. דיווים

סטיעמשיפ ענד טאורינג קא., לימיטעד

טעלעפאן מיין 2010 — טאראנטא, קאנאדא

מיר קענען בענאכריכטען דעם אידישען פובליקום אז מיר זענען בע־שטימט געזארען אלס אגענטען פון דער קאנטינענטאל אינשורענס קאמפאניע פון ניו יארק.

אין אונזער סטיעמשיפ אפיס אין 24 טאראנטא סטריט, האבען מיר עטאבלירט א בעזונדערען דעפארטמענט פאר דיזען ברענטש.

מיר אינשורען בילדינגס, סטאקס, פעקטארים, און וויז־מעבעל ווי אויך פלייט־גלאז, עקסידענטס, פון גנבות, לעבען און מארין אינשורענס אזוי גוט ווי באגאזש.

מיר האבען אראנזשירט מיט

מר. ע. י. קענען

וואס איז געזעסן אין 251 קווין וועסט, טאראנטא, צו רעפרעזענטירען אונז אין טאראנטא.

מר. קענען האט די פולמאכט פון דער קאנטינענטאל אינשורענס קאמפאניע אנצונעהמען אידישע ביזנעס.

קיין אנדער אגענט אין טאראנטא, חוץ דיזען אפיס, קען אייך ניט בעזארגען מיט פייער אינשורענס פון דער קאנטינענטאל אינשורענס קאמפאניע.

די קאנטינענטאל אינשורענס קאמפאניע איז אן אלטע עטאבלירטע אמעריקאנער פירמא, זייערע גראס־עסעטס זיינען $27,604,617, וועלכעס נעהמט ארויין דעפאזיטס אריבער 16 מיליאן דאלאר, אין קענעדע און ניו מעקסיקא, צו בעשיצען די אינטערעסען פון די פאליסיהאלדערס.

די מעהרסטע מענשען וועלכע קענען קאפיטאן ר. מ. מעלוויל, וועלכער פיהרט אן א סטיעמשיפ געשעפט פאר דרייסיג יאהר אין איין פלאץ, קענען זיכער זיין, אז די פירמע פון מעלווילל־דיווים קא. לימי־טעד, מיט דעד הילף פון מר ע. י. קענען וועלען גוט בעהאנדלען דאס אידישע פובליקום.

איהר קענט אונז אדער אברופען ביים טעלעפאן (מיין 2010) אדער קומען צו אונז אין אפיס, 24 טאראנטא סטריט, וואו איהר וועט בעקומען די בעסטע בעהאנדלונג.

נאך 6 א זייגער אין אבענד, קענט איהר אברופען מר. קענען אין זיין וואהנונג (הילקרעסט 3985) אדער אין זיין פריהערדיגען אפיס 251 קוו ין סטריט וועסט (עדעלייד 239)

מיר גיבען אויך ארויס מערידוש לייסענס, סיטיזען פייפערס, און אלע לענגאלע דאקומענטען ווי דיעדס, א. א. וו.

האפענדיג אז איהר וועט אונז געבען אייערע ביזנעס. פערבלייבען מיר מיט אכטונג

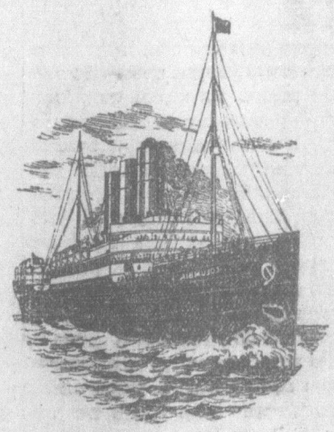

מעלוויל-דיווים קא., לימיטעד

סטיעמשיפ און גענעראל־אינשורענס אגענטען — 24 טאראנטא סט.